

07 Heemstede van A tot Z 1e fase Omgevingsvisie Heemstede

1. Documents

01 Raadsbesluit - Fase 1 Omgevingsvisie - Beleidsanalyse Heemstede van A tot Z	Page 2
03 Nieuwsbrief Omgevingswet april 2019	Page 8
04 Nieuwsbrief Omgevingswet februari 2019	Page 9
05 Projectplan Omgevingsvisie Bloemendaal-Heemstede	Page 10



Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 juni 2019

ONDERWERP

Fase 1 Omgevingsvisie: Beleidsanalyse “Heemstede van A tot Z”,

SAMENVATTING

In december 2018 heeft de raad het projectplan met de kaders vastgesteld om te komen tot een omgevingsvisie. Nu ligt het einddocument van fase 1, de beleidsanalyse “Heemstede van A tot Z” ter besluitvorming voor. De beleidsanalyse bevat nog geen nieuw beleid of nieuwe ambities. In het document is de identiteit van Heemstede en zijn inwoners verkend en is het relevante bestaande beleid en de trends en ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende opgaven geïnventariseerd.

Voorgesteld wordt de beleidsanalyse ter vaststelling voor te leggen.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Beleidsruimte raad

In december 2018 heeft de raad het projectplan met de kaders vastgesteld om te komen tot een omgevingsvisie. Daarmee is de start van het proces gemarkeerd. Gedurende dit proces zal de raad een aantal documenten vaststellen, namelijk:

1. notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (nu voorliggend), 2. de visie-op-hoofdlijnen en 3. de omgevingsvisie. Op deze momenten is het mogelijk om wijzigingen in de kaders voor het proces vast te stellen wanneer daarmee de kwaliteit van (het proces om te komen tot) de producten gebaat is.

Juridisch kader

Naast Rijk en provincie is ook de gemeente verplicht een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie is vormvrij. De omgevingsvisie is de basis voor de bijbehorende programma's en voor het omgevingsplan dat daarna volgt. Op die manier worden de ambities uit de visie geborgd in regels. Het omgevingsplan geeft vervolgens juridisch bindende regels voor alle functies en activiteiten in de fysieke leefomgeving in de gemeente. Uiteindelijk moet per locatie zo goed mogelijk duidelijk worden wat er kan en mag en hoe de gemeente zijn bevoegdheden en wettelijk instrumentarium inzet om te reageren op initiatieven.

De omgevingsvisie beschrijft de gewenste lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het geheel, dus bijvoorbeeld op het gebied van wonen en bouwen, infrastructuur en groen, maar ook op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en economie. Ook de relatie tussen de fysieke leefomgeving en sociaal maatschappelijke opgaven, zoals bijvoorbeeld een gezonde leefomgeving, krijgen een plek in de omgevingsvisie.

BESLUIT B&W

1. In te stemmen met het resultaat van fase 1 Omgevingsvisie: beleidsanalyse "Heemstede van A tot Z";
2. De raad voor te stellen de beleidsanalyse “Heemstede van A tot Z” vast te stellen als basis voor het opstellen van de Omgevingsvisie;
3. Dit besluit voor te leggen aan de commissie Ruimte om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;



Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 juni 2019

AANLEIDING

Op 19 december 2018 heeft de raad het “Projectplan Omgevingsvisie Heemstede” vastgesteld (bijgevoegd)

In het projectplan zijn de kaders en is het proces beschreven om te komen tot een Omgevingsvisie.

Het projectplan bestaat uit 3 fasen:

- Fase 1: Opstellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering);
- Fase 2: Opstellen visie-op-hoofdlijnen;
- Fase 3: Opstellen Omgevingsvisie (inclusief de formele ruimtelijke vaststellings-procedure).

In het projectplan is fase 1 als volgt omschreven:

Fase 1

Opstellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Doel

Duidelijkheid over het proces krijgen en informatie ophalen over de huidige situatie, de huidige identiteit (zowel van de beide gemeenten als van de regio Zuid-Kennemerland) met de bijbehorende kernwaarden, de trends en ontwikkelingen en de daarvan afgeleide opgaven. De relevante doelen en visie uit het huidige beleid ophalen. Analyseren van alle opgehaalde informatie en formuleren van de gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Acties

- 1 Besluit door de raad (betreft het nu voorliggende besluit) De raad besluit over het plan van aanpak om te komen tot een omgevingsvisie;
- 2 Start participatietraject (vorm nader in te vullen in samenhang met het opgestarte participatieonderzoek);
- 3 Organiseren van bijeenkomsten voor alle belanghebbenden (interne en externe adviseurs, college en raadsleden), waar we hun wensen en opgaven inventariseren;
- 4 Inventariseren van de huidige situatie; wat zijn de doelen/visies in het huidige beleid?;
- 5 In beeld brengen alle beleid en relevante stukken over de fysieke leefomgeving en samenvatting maken.
- 6 In beeld brengen huidige identiteit van de beide gemeenten en van de regio Zuid-Kennemerland met de rollen van de gemeenten in de regio.
- 7 In kaart brengen kernwaarden en kernkwaliteit van de fysieke leefomgeving en op basis hiervan bepalen wat behouden moet blijven;
- 8 Inventariseren van de trends, ontwikkelingen en opgaven die de gemeenten te wachten staan;
- 9 Opstellen van een notitie met daarin een analyse van de in beeld gebrachte trends, ontwikkelingen en opgaven en de beschrijving van de gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).
- 10 Toetsen van de voortgang bij belanghebbenden, college en raad
- 11 Informele terugkoppeling naar raad, college en inwoners/ belanghebbenden
- 12 Besluit door de raad Vaststellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).



Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 juni 2019

Fase 1: Beleidsanalyse "Heemstede van A tot Z"

Het einddocument van fase 1, de beleidsanalyse "Heemstede van A tot Z", ligt nu ter vaststelling voor. In de beleidsanalyse is de identiteit van Heemstede en zijn inwoners verkend. Verder is een inventarisatie opgenomen van:

- onderdelen van het bestaande beleid die voor de fysieke leefomgeving relevant zijn voor in de Omgevingsvisie,
- wat de trends en ontwikkelingen zijn die op ons af komen en
- welke opgaven daarbij horen. Deze opgaven geven tevens een richting voor de in de Omgevingsvisie op te nemen oplossingen.

Ze zijn samengebracht in de volgende thema's:

- Stedenbouw en Ruimtelijke kwaliteit;
- Energie, Klimaat en Milieu;
- Mobiliteit;
- Landschap;
- Welzijn en Maatschappelijke voorzieningen;
- Recreatie, Toerisme en Economische zaken.

De thema's raken elkaar. In de volgende fase wordt gekeken hoe de thema's zich tot elkaar verhouden en wat de gevolgen daarvan zijn om ze vervolgens te integreren in een visie-op-hoofdlijnen.

MOTIVERING

1. *De beleidsanalyse geeft een goed beeld van het relevante beleid en de actuele trends en bijbehorende opgaven*

De Omgevingsvisie start niet op nul. Het is belangrijk helder te hebben wie we nu zijn als gemeente, waar we al op inzetten met ons beleid, en welke uitdagingen we kunnen verwachten in de toekomst. Het is een inventarisatie van het al aanwezige materiaal dat moet worden betrokken bij de eigenlijke opstelling van de Omgevingsvisie.

2. *De beleidsanalyse vormt een goede basis voor de volgende fase; de opstelling van de visie-op-hoofdlijnen.*

In de beleidsanalyse worden nog geen (beleids)keuzes gemaakt, ambities vastgesteld of nieuw beleid ontwikkeld. Het document vormt de opmaat naar de volgende fase, waarin een integrale visie-op-hoofdlijnen wordt opgesteld en kan het best worden getypeerd als het handboek voor het maken van de visie.

KANTTEKENING

2 Relatie met lopende ontwikkelingen van sectoraal beleid

In de Beleidsanalyse zijn de resultaten van het onderzoek naar identity-matching en het plan van aanpak voor de opstelling van het RES, die op korte termijn ter besluitvorming worden voorgelegd, nog niet betrokken. Wel is gekeken naar eventuele strijdigheden tussen de beleidsanalyse en de genoemde stukken. Daarvan is geen sprake. Uiteraard zullen de vastgestelde documenten worden betrokken bij de opstelling van de visie-op-hoofdlijnen.

2 Prioritering van de thema's in fase 2

In het projectplan voor de omgevingsvisie is aangegeven dat de beleidsanalyse tevens een prioritering van de thema's zal bevatten. Tijdens de uitwerking van fase 1 is naar voren gekomen dat –mede gelet op de nu voorgestelde aanpak voor fase 2- prioritering van de thema's nu niet opportuun is. De prioritering van thema's zal op en logische manier volgen uit de confrontatie van de verschillende thema's en opgaven met de hoofdprincipes in fase 2.

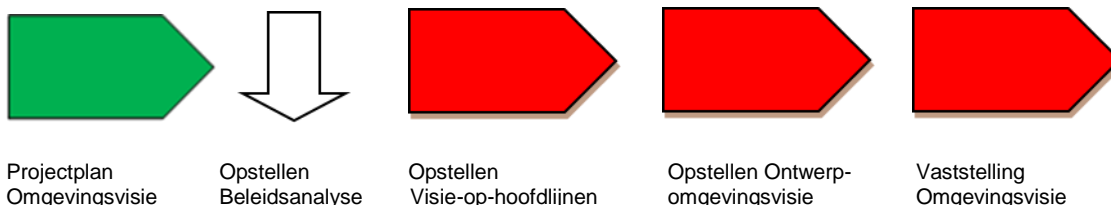
FINANCIËN

-

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 juni 2019

PLANNING/UITVOERING



Vaststelling beleidsanalyse:

- Behandeling B&W : 21 mei 2019
- Behandeling raadsie: 13 juni 2019
- Behandeling Raad : 27 juni 2019

	Dec '18	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021
Vaststelling projectplan Omgevingsvisie											
Opstellen beleidsanalyse (fase 1)											
Opstellen visie-op-hoofddlijnen (fase 2)											
Opstellen ontwerp-Omgevingsvisie (fase 3)											
Ontwerp-Omgevingsvisie in procedure											
Vaststelling Omgevingsvisie											

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De beleidsanalyse is mede tot stand gekomen door de inzet en expertise van de Omgevingsdienst IJmond, de VRK, de GGD-Kennemerland, het Hoogheemraadschap Rijnland, Mooi Noord Holland en de provincie Noord-Holland. Op 5 februari 2019 is een startbijeenkomst gehouden met de werkgroep Omgevingsvisie, bestaande uit de betrokken beleidsmedewerkers van de gemeente en medewerkers van de genoemde organisaties. Aansluitend is per thema de relevante informatie verzameld, geanalyseerd en vervat in de voorliggende beleidsanalyse. Op 15 april 2019 is een tweede bijeenkomst gehouden, waarin de opgehaalde informatie is beoordeeld. Naar aanleiding van deze bijeenkomst zijn de teksten waar nodig aangescherpt en aangevuld.

Bij de verkenning van de Heemstedse identiteit heeft naast de inventarisatie van de al bekende informatie een consultatie van de inwoners plaatsgevonden. In de straatinterviews, zoals die in het kader van het participatieonderzoek zijn gehouden, is gevraagd naar wat inwoners belangrijke waarden vinden in hun omgeving. De opbrengst van de straatinterviews is verwerkt in de beleidsanalyse.

Over de bijeenkomsten van de werkgroep, de straatinterviews, etc. is gecommuniceerd in de nieuwsbrief Omgevingswet (bij de stukken gevoegd). Deze is verspreid onder alle



Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 juni 2019

deelnemers. Op de website www.heemstede.nl is een projectpagina ingericht voor de Omgevingsvisie. Daarin is de relevante informatie over de visie en het bijbehorende proces te raadplegen.

De resultaten van de straatinterviews worden teruggekoppeld in het kader van het participatieonderzoek.

De raad wordt op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet, waaronder de Omgevingsvisie in het overzicht 'stand van zaken Omgevingswet'.

DUURZAAMHEID

-

BIJLAGEN

- kenmerk: 716314 onderwerp: Beleidsanalyse "Heemstede van A tot Z", fase 1 Omgevingsvisie;
- kenmerk: 716315 en 716316 onderwerp: Nieuwsbrieven "Aan de slag met de Omgevingsvisie"
- kenmerk: 710536 onderwerp: Projectplan Omgevingsvisie Heemstede

Bloemendaal & Heemstede

De datum komt steeds dichterbij: 1 januari 2021 werken we met één omgevingsvisie en met één omgevingsplan. De tijd is hard nodig om dat te bereiken. Veel medewerkers zijn er daarom al druk mee. En denk je: waar zijn ze dan druk mee? Lees dan deze nieuwsbrief!



Aan de slag met de Omgevingswet



Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving

In de beide gemeenten werken veel collega's aan de voorbereiding op de veranderingen die de Omgevingswet met zich mee brengt. Dat zijn de collega's die werken in het fysieke en sociale domein, maar ook onze juristen, communicatiemedewerkers, geo-analisten en collega's van P&O. Zij draaien mee in de omgevingsvisie en de pilots om erachter te komen hoe we dat voor Heemstede en Bloemendaal zo goed mogelijk kunnen inrichten.

Er zijn verschillende deelprojecten en dwarsverbanden. Al doende leren we. We doen het als twee gemeenten samen. We doen dat samen met onder meer de provincie, Waterschap en VRK, want ook gezondheid en veiligheid krijgen een plek in het omgevingsplan.

Iedere inwoner weet wat hij kan en mag:

Ook gaan we er regel naar een nieuwe manier van dienstverlening. We brengen ondertussen de veranderende omgeving in kaart. Wat komt er van het rijk naar de gemeente? En hoe vullen we het digitale stelsel, ofwel het omgevingsloket zodat het voor inwoners duidelijker wordt?

Waarbij de gemeente faciliteert:

Ook als resultaat: snellere afhandeling van plannen. Initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor hun plannen en ook voor de participatie. En de gemeente kijkt wat er kan (ja mits).

Voor velen betekent dit dat het werk inhoudelijk verandert. Zo zie je waarom die voorbereiding hard werken is. Dit is een grote opgave! Zie je het rondrijdende bord met alle projecten? Vraag gerust na bij een van de medewerkers waar zij mee bezig zijn.



De mensen van de omgevingsvisie



Een van de deelprojecten van de omgevingswet is de omgevingsvisie. Een belangrijk overkoepelend project waar veel van onze Bloemendaalse en Heemstedse collega's bij betrokken zijn. Tijd voor een gesprek met de twee projectleiders omgevingsvisie: Ronald van der Aar en San van der Zeijden.

Wat maakt het werken aan de omgevingsvisie anders?

We werken met elkaar aan de omgevingsvisie: niet alleen de bebouwde omgeving maar ook gezondheid en sociale leefomgeving hebben een plek in de visie. Bijvoorbeeld: wat is een goede plek voor scholen? En wat betekent dat voor mobiliteit en de woonomgeving? Iedereen doet mee vanuit de eigen vakdiscipline en met elkaar kijken we naar de vraagstukken die er liggen. Echt een integraal project dus.

En wie zijn er allemaal bij betrokken?

30 beleidsmedewerkers doen nu mee met het tot stand komen van de omgevingsvisie. Ook dragen organisaties zoals de Omgevingsdienst IJmond, de Veiligheidsregio Kennemerland, de provincie en het waterschap bij. Zij leveren allemaal hun expertise. Om deze grote groep te ondersteunen zijn er themaleiders aangewezen:

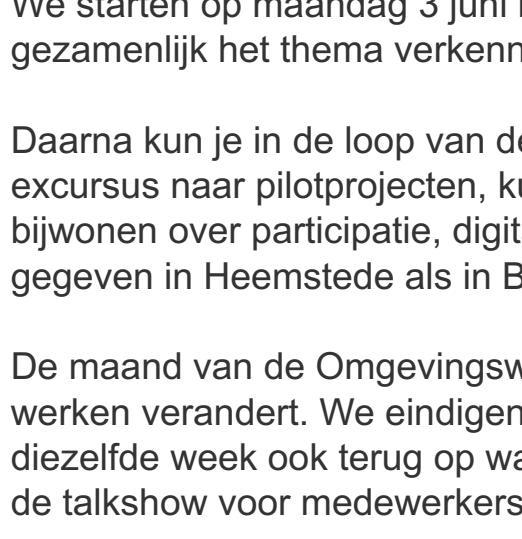
- Pim Wagemakers
- Arthun Schaafsma
- Edwin van Hofwegen
- Rob Everaardt
- Hessel Kruisman
- Eva Smit
- Eline Donkers

Het kernteam bestaat naast ons uit IJsbrand Heeringa, Marieke Boor, Jacobien van Boeijen en wij zorgen op onze beurt weer dat zij voldoende gevoed worden vanuit het project en hun input kunnen leveren.

Waar staan we nu?

We verzamelen al het basismateriaal om de visie te kunnen maken. Dit bestaat uit: de identiteit, het bestaande beleid en de trends. De straatinterviews vormen onderdeel van de identiteit. Denk bij trends aan ontwikkelingen waar we de komende jaren niet omheen kunnen zoals de opgave om duurzame energie op te wekken in een gasloze toekomst. Of hoe we omgaan met ons water. In deze eerste fase maken we de stap om dit alles te verbinden. Na de zomervakantie werken we aan de visie zelf, op hoofdlijnen. We maken zichtbaar waar thema's botsen en welke consequenties dat heeft: Woningbouw versus natuur. Landschap versus oplossingen voor het klimaatprobleem.

De tweede helft van dit jaar gaan we aan de slag met deze dilemma's.



Hoe gaat de samenwerking?

Het is een proces dat we al doende uitvinden. Gelukkig vullen we elkaar goed aan! Het zijn ook erg tevreden over de betrokkenheid en het enthousiasme binnen de werkgroepen. Dit is hard nodig; we hebben immers iedereen nodig.

Wanneer moet het klaar zijn?

In 2021 moet de visie af zijn: 1 voor Heemstede en 1 voor Bloemendaal. Hierin worden de grote lijnen voor het omgevingsplan uitgezet. In het omgevingsplan wordt alles concreter.

Hoe kan ik meer te weten komen?

Natuurlijk kun je bij een van ons terecht. Spreek ons aan of mail naar omgevingsvisie@heemstede.nl of omgevingsvisie@bloemendaal.nl

Werkgroep Omgevingsvisie presenteert eerste opbrengst

Maandag 15 april heeft de werkgroep van 30 de eerste opbrengst aan elkaar gepresenteerd. Lees het verslag van de bijeenkomst.

Voorankondiging Maand van de Omgevingswet

Maand van de Omgevingswet



In juni kun je allerlei activiteiten bijwonen over de Omgevingswet. Hiermee krijg je meer zicht op hoe jouw werk beïnvloed wordt door de invoering van deze wet. De invoering ervan is zo veelomvattend dat ieder van ons er iets van gaat merken. Tijd om daar meer zicht op te krijgen.

We starten op maandag 3 juni met een ontbijt in speeltuin Linnaeushof in Bennebroek, waar we gezamenlijk het thema verkennen.

Daarna kun je in de loop van de maand op allerlei manieren het thema verkennen. Zo zijn er excursus naar pilotprojecten, kun je een Escape room bezoeken en kun je vier workshops bijwonen over participatie, digitaal loket, kamtreizen en integraal werken. Deze worden zowel gegeven in Heemstede als in Bloemendaal.

De maand van de Omgevingswet is voor iedereen. Omdat voor ons allemaal de manier van werken verandert. We eindigen de maand dan ook met een spetterende zomerborrel en blikken diezelfde week ook terug op wat we met elkaar hebben geleerd in een aflevering van Brandstof, de talkshow voor medewerkers.

Reserveer 3 juni 9.00 uur in je agenda!

Straatinterviews



Onderwerpen Bloemendaal

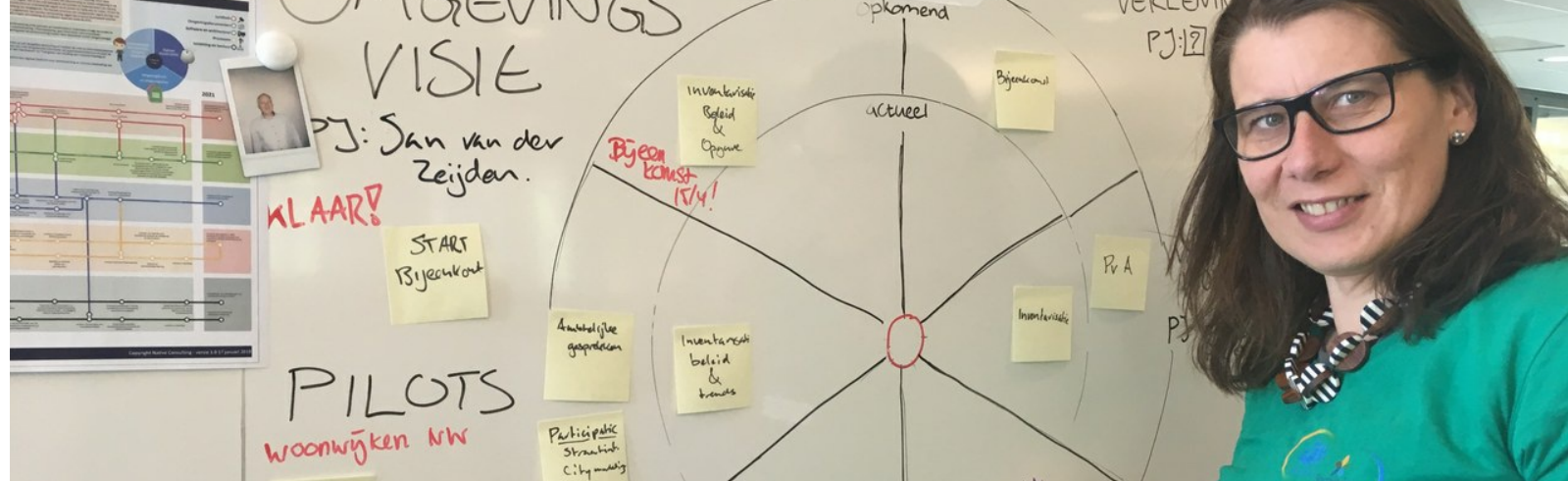
Onderwerpen Heemstede



Hoe is het afgelopen met de straatinterviews?

In Heemstede en Bloemendaal zijn van 11 februari tot medio maart door maar liefst 46 medewerkers 148 straatinterviews gehouden! De ervaringen van de interviewers maar ook van de geïnterviewden waren zeer positief. Het is leuk voor medewerkers om het 'klanten' voor wie je werkt doet, rechtstreeks te spreken. Ook de 'klanten' zijn over het algemeen positief verrast door de persoonlijke aanpak van de gemeente.

Het verslag van dit participatieonderzoek volgt medio mei. Hieronder een filmpje van de straatinterviews in Heemstede:



Uit de Pilots:

Bestemmingsplan Dennenheuvel leesbaarder

De leesbaarheid van het bestemmingsplan Dennenheuvel is onder 10 gebruikers getoetst. Aan de Servicebalie en via de mail zijn willekeurig mensen benaderd voor een schriftelijke enquête die 10 minuten tijd kostte. Het bestemmingsplan had al een faciliteit ondergaan doordat in de toelichting zo min mogelijk juridische vaktermen waren gebruikt.

De enquête leverde enkele kleine verbeteringsuggesties op. Het resultaat van de enquête was vooral de bevestiging dat projectleider Eline Donkers op de goede weg zit! Dit middel willen we vaker inzetten.

Meer informatie: Team communicatie Bloemendaal.

Léonie vertrekt...

Het programmteam omgevingswet moet binnenkort verder zonder programmamanager Léonie Wijker. Zij verlaat de gemeenten Heemstede en Bloemendaal en gaat in de gemeente Zaanstad aan de slag als projectleider implementatie omgevingsplan. Léonie is erg trots op iedereen die meewerkt in alle projecten van de omgevingswet. Maar dat is iedereen op haar natuurlijk ook: Veel plezier en succes Léonie!

Facebook Twitter Website

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens](#) inzien en wijzigen.

Voor een goede ontvangst voegt u communicatie@heemstede.nl toe aan uw adresboek.

Bloemendaal & Heemstede



Aan de slag met de Omgevingswet

In Bloemendaal en Heemstede zijn we nu druk in de weer met de nieuwe Omgevingswet. De Omgevingswet is een van de grootste transitie die gemeenten in heel Nederland door maken. De Omgevingswet raakt ons allemaal, van beleidsmaker tot handhaver.

Het programma 'Implementatie Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' bevat de volgende projecten:

- Omgevingsvisie
- Omgevingsplan
- Was-Wordt (omzetten regelgeving)
- Informatisering/DISO
- Dienstverlening onder de Omgevingswet
- Pilots

[Lees hier over de hoogtepunten van de afgelopen maand!](#)



Startbijeenkomst Omgevingsvisie

Het startschot voor de omgevingsvisie's is nu gelost. Op 5 februari 2019 vond de **startbijeenkomst** van de omgevingsvisies voor Heemstede en Bloemendaal plaats. De bijeenkomst werd goed bezocht door een grote groep ambtenaren van Bloemendaal en Heemstede. Onze ketenpartners, GGD, VRK, OD IJmond, Mooi Noord-Holland en de provincie Noord-Holland waren ook van de partij.

De omgevingsvisie's voor Heemstede en Bloemendaal geven straks **de hoofdlijnen weer van de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving**. Een omgevingsvisie is dan ook een integrale afweging van de belangrijkste beleidskeuzes in de toekomst.

De belangrijkste opgave van de eerste fase van de omgevingsvisie's is het **ophalen van bestaand beleid, het beschrijven van de identiteit en de kernkwaliteiten, die we voor de toekomst willen behouden en versterken**, en het beschrijven van de **opgaven voor de toekomst**.

De deelnemers aan de bijeenkomst maakten kennis met de laatste ontwikkelingen rondom de omgevingsvisie's. Maar nog belangrijker, zij maakten kennis met elkaar. **Integraal samenwerken** is immers de belangrijkste voorwaarde voor een goede omgevingsvisie.

San van der Zeijden werd geïntroduceerd als de nieuwe projectleider van de omgevingsvisie's als opvolgster van Anja Brandenburg.

Ronald van der Aar, de andere projectleider van de omgevingsvisie's, verzorgde de inleiding. Een inspirerend praktijkvoorbeeld kwam van Jeroen Traudes, de projectleider van de omgevingsvisie in Haarlem. Hij vertelde hoe hij in de regio Leiden en nu in Haarlem aan de slag is gegaan met de omgevingsvisie.

Na de presentaties volgde het belangrijkste deel van de bijeenkomst. In **werkgroepen**, onder leiding van de projectgroepen, bespraken de deelnemers vanuit hun eigen expertise over de verschillende **thema's** van de omgevingsvisie. In elke groep werd de aanwezige kennis en ervaring geïnterpreteerd, werden wensen uitgesproken en de eerste werkafspraken gemaakt. Ook kreeg de kerngroep van de omgevingsvisie een aantal nuttige tips mee. Bijvoorbeeld:

- Houd de parallelle trajecten goed in de gaten! (denk bijvoorbeeld aan de Regionale Energie Strategie, de Regionale Bereikbaarheidsvisie, de provinciale milieu verordening en het Integraal Huisvestingsplan)
- Denk goed na over hoe je het bestaande beleid wilt meenemen in de visies.
- Blijf samenwerken en voorkom dat thema's in isolatie worden uitgewerkt. Houd het integraal!

En als belangrijkste

Doe het met je hart!

Voor meer informatie neem contact op met de projectleiders San van der Zeijden S.vanderZeijden@bloemendaal.nl en Ronald van der Aar R.vanderaar@heemstede.nl.

Zie hieronder de welkomst boodschap van de wethouders Henk Wijkhuizen en Annelies van der Have



Onze missie:

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.

Bijeenkomst pilot Omgevingsplan Woonwijken Noordwest

Op 5 februari organiseerden we ook de **2^{de} bijeenkomst** van de pilot Omgevingsplan woonwijken Noordwest. De bijeenkomst werd bijgewoond door deelnemers van verschillende Heemsteedse afdelingen. Ook hier waren de GGD, VRK, OD IJmond, Mooi Noord-Holland en de provincie Noord-Holland weer aanwezig.

De pilot Omgevingsplan Woonwijken Noordwest is bedoeld om te **oefenen met de Omgevingswet**. Het gaat daarbij vooral om **integraal werken, participatie** en **meer ruimte in de regels**. Het omgevingsplan is de praktische en juridische invulling van de visie in de fysieke leefomgeving.

Het unieke aan de pilot is dat deze parallel loopt met de visie, terwijl normaal gesproken de visie vooraf gaat aan het omgevingsplan. Echter, door visie en plan, parallel te laten lopen kunnen we het plan direct toetsen aan de strategische beleidskeuzes uit de visie. Dit zorgt ervoor dat we goed voorbereid zijn als we straks het omgevingsplan voor de hele gemeente gaan maken.

Het plangebied van Woonwijken Noordwest is een zeer **geschikt gebied om te oefenen met de Omgevingswet**. Vrijwel alle onderwerpen die binnen de visie aan de orde zullen komen hebben een concrete uitwerking binnen het plangebied.

De discussies tijdens de bijeenkomst brachten een aantal interessante vraagstukken aan het licht:

- Hoe gaan we bijvoorbeeld om met roken in openbare ruimtes waar veel kinderen zijn? (denk aan scholen en sportcomplexen)
- Hoe gaan we om met waterberging in een plangebied waar het grootste oppervlak in particulier eigendom is?
- En hoe kunnen we knelpunten voor fietsen en wandelen in het plangebied wegnemen?

Tenslotte zijn afspraken gemaakt over analyseren van het plangebied en het ophalen van relevant beleid.

IJsbrand Heeringa werd geïntroduceerd als de nieuwe projectleider als opvolger van Gerard Klaassen.

Voor meer informatie neem contact op met IJsbrand Heeringa i.heeringa@heemstede.nl



Straatinterviews

Zo'n **50 medewerkers, bestuursleden en raadsleden** zijn van 11 tot en met 22 februari op straat te vinden. Zij spreken inwoners over hoe zij hun buurt, wijk of stad zien over 20 jaar en hoe ze betrokken willen zijn bij beleid dat hun leefomgeving beïnvloedt.

De eerste reacties van de interviewers zijn enthousiast. Een interview mondt soms uit in een gesprek om de keukentafel en levert ook bijvangst op. Voor –vaak oudere- inwoners is het bijvoorbeeld positief dat de gemeente naar hen toekomt. Geen wonder dat de gesprekken wel eens een half uur of langer duren in plaats van 10 minuten.

De resultaten worden gebruikt als bouwsteen voor de Omgevingsvisie en voor nieuw participatiebeleid. Hieruit destilleren we de thema's die mensen belangrijk vinden en waarvoor we oplossingen in de fysieke leefomgeving moeten ontwerpen. Dat gebeurt in de tweede fase waarin er ontwerpatelier worden ingericht. Een spannend proces waarin de interne projectgroep een belangrijke rol speelt. Zij formuleren vanuit het bestaande beleid eveneens onderwerpen die zich lenen voor nader onderzoek.

Juni, Maand van de Omgevingswet in Bloemendaal & Heemstede

De Omgevingswet raakt ons allemaal. Om daar aandacht aan te besteden organiseren we in juni 'de Maand van de Omgevingswet'. Tijdens deze maand vinden verschillende activiteiten plaats die erop gericht zijn om duidelijk te maken wat de Omgevingswet betekent voor onze organisaties. **Zet het alvast in de agenda!**



Word lid van de Facebookgroep

Discussieer je ook mee over alle nieuwe ontwikkelingen en/of wissel jouw tips en ervaringen uit? Dat kan in onze nieuwe gezamenlijke besloten facebookgroep! www.facebook.com/groups/BloemendaalHeemstede



Facebook



Twitter



Website

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#).

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier](#) afmelden.

U kunt ook uw [gegevens](#) [inzien](#) en [wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u communicatie@heemstede.nl toe aan uw adresboek.



Heemstede



Bloemendaal



IN EEN OMGEVINGSVISIE KOMT ALLES SAMEN

Projectplan Omgevingsvisie Bloemendaal-Heemstede



PROJECTPLAN OMGEVINGSVISIE BLOEMENDAAL-HEEMSTEDEN

Bestuurlijk opdrachtgever

H. Wijkhuizen (Bloemendaal),
A. van der Have (Heemstede)

Ambtelijk opdrachtgever

V. Luckers (Bloemendaal),
L. Wijker (Heemstede)

Opdrachtnemer(s)

Anja Brandenburg (Bloemendaal),
Ronald van der Aar (Heemstede),

Budgetnummer

Datum

23 oktober 2018

Parafen

Opdrachtgever

Opdrachtnemer

INHOUDSOPGAVE

1	Projectbeschrijving	6
2	Aanleiding en achtergrond	7
	2.1 Omgevingswet	7
	2.2 Omgevingsvisie	7
	2.3 Plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal'	8
3	Doel	9
4	Ambitie	10
5	Resultaat	11
	5.1 Integraal visiedocument voor de fysieke leefomgeving	11
	5.2 Samenwerking Bloemendaal en Heemstede	11
	5.3 Regionale samenwerking: kader voor gezamenlijke aanpak van de bovenlokale opgaven	11
	5.4 Participatie en afstemming: vergrote betrokkenheid van inwoners, ondernemers en organisaties (ketenpartners)	12
	5.5 Na de omgevingsvisie	13
6	Projectmanagement	14
	6.1 Activiteiten	14
	6.2 Organisatie en inzet	17
	6.3 Participatie en communicatie	18
	6.4 Risico's en maatregelen	21
7	Bijlagen	22
	Bijlage 1	23
	Bijlage 2	49



OMGEVINGSVISIE ALS VLEGWIEL

1 PROJECTBESCHRIJVING

In dit projectplan beschrijven we het proces voor het opstellen van de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een strategische visie op hoofdlijnen voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving.

Bloemendaal en Heemstede werken gezamenlijk aan een omgevingsvisie. Uiteraard met aandacht en ruimte voor eigen invulling op onderdelen en –in het geval van Bloemendaal– met gebruikmaking van de bestaande structuurvisie.

De beide gemeenteraden stellen elk voor hun eigen grondgebied de omgevingsvisie vast. Dit is conform de Omgevingswet, die bepaalt dat iedere gemeente een omgevingsvisie moet opstellen.

In dit projectplan verwijzen we een aantal keer naar het Plan van Aanpak invoering Omgevingswet van de gemeenten Bloemendaal en Heemstede, vastgesteld door de beide gemeenteraden in juni en juli 2017. Het Plan van Aanpak treft u aan in bijlage 1.



2 AANLEIDING EN ACHTERGROND

2.1 OMGEVINGSWET

Het huidige omgevingsrecht is gecompliceerd en bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen. Initiatiefnemers moeten met een idee langs veel loketten, krijgen soms tegenstrijdige adviezen en zien door de bomen het bos niet meer. Daarom komen aanvankelijk kansrijke initiatieven soms maar moeilijk van de grond. Er is behoefte aan een geïntegreerde aanpak als het gaat om ruimtelijke projecten, snellere besluitvorming met beter resultaat en daarnaast aan meer ruimte voor particuliere initiatieven. Het Rijk heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan een wet die dit alles mogelijk moet maken: de Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt.

Meer informatie over de Omgevingswet kunt u lezen in bijlage 2.

2.2 OMGEVINGSVISIE

De omgevingsvisie is het overkoepelende verhaal waarin de grote lijnen van de voorgenomen ontwikkelingen in de gemeente worden vastgelegd. De omgevingsvisie raakt aan de fysieke leefomgeving in de breedste zin van het woord. Kort samengevat is een omgevingsvisie een integrale visie op de fysieke leefomgeving.

Dit betekent dat de reikwijdte veel breder is dan de traditionele structuurvisie. De omgevingsvisie beschrijft de gewenste lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het geheel, dus bijvoorbeeld op het gebied van wonen en bouwen, infrastructuur en groen, maar ook op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en economie. Ook de relatie tussen de fysieke leefomgeving en sociaal maatschappelijke opgaven, zoals bijvoorbeeld een gezonde leefomgeving, krijgen een plek in de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Allereerst zijn er drie overheden die een omgevingsvisie op moeten stellen:

- de rijksoverheid;
- de provinciale overheid;
- de gemeente.

De omgevingsvisie is vormvrij. Wel is er een aantal zaken waar de omgevingsvisie in ieder geval aandacht aan moet besteden. Dit zijn:

- de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied;
- de hoofdzaken van het beleid op alle relevante terreinen van de fysieke leefomgeving.

Ook zegt de wet dat de gemeente rekening moet houden met de milieubeginselen:

- met het voorzorgsbeginsel (als een ingreep of een beleidsmaatregel ernstige of onomkeerbare schade kan veroorzaken aan de samenleving of het milieu, ligt de bewijslast bij de voorstanders van de ingreep of de maatregel als er geen wetenschappelijke consensus bestaat over de toekomstige schade);
- met het beginsel van preventief handelen (voorkomen dat milieuaantasting ontstaat);
- met het beginsel milieuaantastingen bij voorrang aan de bron te bestrijden;
- met het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Al deze elementen krijgen een plaats in de omgevingsvisies voor Bloemendaal en Heemstede.

De omgevingsvisie is de basis voor de bijbehorende programma's en voor het omgevingsplan dat daarna volgt. Op die manier worden de ambities uit de visie geborgd in regels. Het omgevingsplan geeft juridisch bindende regels voor alle functies en activiteiten in de fysieke leefomgeving in de gemeente. Uiteindelijk moet per locatie zo goed mogelijk duidelijk worden wat er kan en mag en hoe de gemeente zijn bevoegdheden en wettelijk instrumentarium inzet om te reageren op initiatieven.

2.3 PLAN VAN AANPAK 'DE OMGEVINGSWET IN HEEMSTEDEN EN BLOEMENDAAL'

In 2016 zijn de gemeenten Bloemendaal en Heemstede gezamenlijk gestart met de voorbereiding voor invoering van deze wet. De beide gemeenteraden hebben in juni en juli 2017 het Plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' voor invoering van de Omgevingswet vastgesteld. In het Plan van aanpak is een aantal projecten benoemd. Het opstellen van de omgevingsvisie is een van deze projecten.

3 DOEL

Het doel van het project is om voor Bloemendaal en Heemstede te komen tot een omgevingsvisie. De omgevingsvisie sluit aan bij de missie die is geformuleerd in het Plan van Aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal'.

De missie luidt:

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.

Deze missie is vertaald in drie doelen, waarvan het doel 'bescherming en versterking van een aantrekkelijke leefomgeving' specifiek gericht is op de omgevingsvisie. Met aantrekkelijke leefomgeving wordt beoogd een bepaald niveau van bereikbaarheid van onze gemeenten, hoe we omgaan met duurzaamheid en klimaatbestendigheid, hoe we komen tot behoud van onze groene gebieden en waar er ruimte is voor ontwikkelingen.

Dit doel is bereikt als er een breed gedragen en heldere omgevingsvisie is, die kaders biedt voor het opstellen van de omgevingsplannen. Inwoners voelen zich betrokken bij en hebben beter inzicht in de visie van de gemeenten op de leefomgeving.

In hoofdstuk 6 beschrijven we het proces om tot de omgevingsvisie te komen. Daarin komt rol van inwoners terug.

4 AMBITIE

In het Plan van Aanpak voor invoering van de Omgevingswet is bepaald dat de gemeenteraden bij een aantal projecten, waaronder de omgevingsvisie, in het betreffende projectplan afwegen hoe ver zij willen gaan in hun ambitie voor het project. Die ambitie varieert van consoliderend tot vernieuwend.

Voor de omgevingsvisie is vooral de integraliteit belangrijk. Om die integraliteit te borgen, komen in de visie zowel consoliderende, calculerende, onderscheidende als vernieuwende aspecten terug. Er wordt dus niet één ambitieniveau nagestreefd.



5 RESULTAAT

5.1 INTEGRAAL VISIEDOCUMENT VOOR DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

De omgevingsvisie wordt het integrale visiedocument voor de fysieke leefomgeving. Dat is geen heden-daagse vertaling van een structuurvisie. Juist door het toevoegen van thema's als energie en gezondheid ontstaat er een nieuw speelveld, met nieuwe opgaven en stakeholders. Hierdoor ontstaat een andere manier van werken. Juist de benadering vanuit nieuwe thema's is een verrijking voor het gesprek over de fysieke leefomgeving. Het is een kans om verbindingen te leggen tussen traditionele domeinen.

Het resultaat is niet alleen een integraal visiedocument, maar ook een omslag in werken.

5.2 SAMENWERKING BLOEMENDAAL EN HEEMSTEDEN

Bloemendaal en Heemstede werken gezamenlijk aan de omgevingsvisie. Een voordeel vanuit het oogpunt van efficiency. Er zijn voldoende mogelijkheden om ruimtelijk onderscheid te maken tussen de verschillende dorpskernen. Op die manier komt de lokale identiteit met de bijbehorende kernwaarden van de beide gemeenten ook goed tot zijn recht. De beide gemeenteraden stellen elk voor hun eigen grondgebied een omgevingsvisie vast. Dit is conform de Omgevingswet, die bepaalt dat iedere gemeente een omgevingsvisie moet opstellen.

5.3 REGIONALE SAMENWERKING: KADER VOOR GEZAMENLIJKE AANPAK VAN DE BOVENLOKALE OPGAVEN

Heemstede en Bloemendaal maken deel uit van de regio Zuid-Kennemerland en de MRA. Een aantal regionale onderwerpen, zoals bijvoorbeeld woningbouwopgave, bereikbaarheid, economische ontwikkeling (incl. toerisme en recreatie), klimaatadaptatie en energietransitie, en gezonde leefomgeving vraagt om bovenlokale of zelfs bovenregionale oplossingen. In de omgevingsvisie spelen deze regionale opgaven een rol. Oplossingen voor deze opgaven werken door in de gemeentelijke omgevingsvisies.

Van	Naar
Sectorale samenwerking intern en in de keten	Ontschotten, verbinden en verbreden
Proces en projecten voorop	Nieuw spel tussen inhoud en proces
Systeemwereld en leefwereld als gescheiden processen	Samen aan tafel
Generieke visies en ambities	Bouwen aan een gebiedseigen verhaal
Faciliterende overheid met globale plannen	Actiegericht afwegingskader
Werken aan een compleet eindbeeld	Visie permanent in ontwikkeling
Lokale wensenlijst als ambitie regionale samenwerking	Keuzes maken in regionaal denken en doen

Om deze omslag tot een succes te maken is inzicht nodig in de integrale opgaven. Het fysieke domein is als verbindende discipline het ideale speelveld. Het werken aan de omgevingsvisie is een kans om lokaal en regionaal versneld vorm te geven aan het integraal werken.

De gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland (Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede) bekijken hoe zij hierin een gezamenlijke koers kunnen bepalen. Daarbij komt de vraag aan de orde wat de positie van de regio Zuid-Kennemerland binnen de MRA is. Aan de gemeenteraden in de regio Zuid-Kennemerland wordt voorgesteld om te werken aan een regionale omgevingsagenda, waarin zij een gezamenlijke koers bepalen voor de regionale opgaven. De eerste aanzet daartoe, tijdens de regionale raadsbijeenkomst van 20 september jl. was positief. De omgevingsvisie komt hoe dan ook in nauwe samenwerking met de regio tot stand. De buurgemeenten staan immers voor dezelfde vraagstukken. Deze samenwerking leidt tot regionaal gedragen omgevingsvisies.

5.4 PARTICIPATIE EN AFSTEMMING: VERGROTE BETROKKENHEID VAN INWONERS, ONDERNEMERS EN ORGANISATIES (KETENPARTNERS)

Eén van de doelstellingen van de Omgevingswet is om de discussie over de omgevingsplannen en -visies en de daarbij behorende beleidskeuzes te voeren aan de voorkant van het proces en niet 'achteraf' in de fase van de wettelijke procedure.

Inwoners, bedrijven en belangenorganisaties (milieuverenigingen, vve's, etc.) worden daarom meer en actiever bij het opstellen van de visie betrokken. Ze kunnen bijvoorbeeld informatie en ideeën voor ontwikkelingen inbrengen of meedenken over het opstellen van het te voeren beleid.

Naast het participatietraject vindt vroegtijdige afstemming plaats met de provincie, de buurgemeenten, de Metropoolregio Amsterdam (MRA), de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ), het Hoogheemraadschap van Rijnland, regionale verbanden voor verkeer en vervoer, natuurbeheerders, ondernemers, woningverhuurders, etc.

Deze aanpak draagt in belangrijke mate bij aan de integraliteit van de omgevingsvisie en zorgt daarnaast voor een groter gevoel van betrokkenheid van de genoemde partijen bij de omgevingsvisie.

5.5 NA DE OMGEVINGSVISIE

De omgevingsvisie vormt de basis voor het omgevingsplan. Het omzetten van de bestemmingsplannen naar één omgevingsplan per gemeente vindt plaats na vaststelling van de omgevingsvisie. Er geldt een overgangperiode tot 2024 voor het vaststellen van een omgevingsplan. Vooruitlopend hierop doen we met de pilots ervaring op in het opstellen van een omgevingsplan en het werken in de geest van de Omgevingswet. Ondertussen onderzoeken we welke regelgeving we mee kunnen nemen in het omgevingsplan.

De omgevingsvisie bevat een uitvoeringsparagraaf, waarin we aangeven of we onderdelen verder uitwerken in een programma. Het programma is een flexibel instrument dat we tijdens de looptijd van de omgevingsvisie bij kunnen stellen. Het programma is een zelfstandig document dat het college van burgemeester en wethouders vaststelt. Een gemeente kan het programma inzetten voor het concretiseren van een beleidsonderwerp uit de omgevingsvisie. Of voor de uitwerking van de omgevingsvisie voor een specifiek gebied.



6 PROJECTMANAGEMENT

6.1. ACTIVITEITEN

Voor de opstelling van de beide omgevingsvisies stellen wij het volgende proces voor:

Betrokkenen

Betrokkenen	Rol in het proces
Inwoners/ondernemers/overig	Belanghebbenden participeren in de totstandkoming van de eindproducten van elke fase en van de (ontwerp-)omgevingsvisie
Gemeenteraad	Vaststellen van de procesaanpak en de kaders, toetsen van het gevoerde proces, vaststellen van de eindproducten van elke fase en van de (ontwerp-)omgevingsvisie
College van burgemeester en wethouders	Vorbereiden en uitvoeren van de vaststellingsprocedure en de besluitvorming daarover en ondersteuning van de participatie
Kerngroep	Opstellen en bewaken van het proces om tijdig te komen tot maatschappelijk gedragen omgevingsvisies
Projectgroep	Opstellen van de omgevingsvisies en voorbereiden en uitvoeren van het participatie- en communicatietraject
Stuurgroep	Toezien op een tijdige totstandkoming van maatschappelijk gedragen omgevingsvisies
Interne en externe adviseurs Fysieke leefomgeving	Aanleveren van benodigde informatie en adviseren over beleidsmatige aspecten, trends en ontwikkelingen en zo nodig participeren in de totstandkoming van de eindproducten van elke fase en van de (ontwerp-)omgevingsvisie

Planning (globaal)

Fase	Tijd
Vaststelling projectplan in gemeenteraad	december 2018
Fase 1: Opstellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering)	januari 2019 – april 2019
Voorleggen aan de gemeenteraad	juli 2019
Fase 2: Opstellen visie-op-hoofdpijnen	september 2019 – december 2019
Voorleggen aan de gemeenteraad	maart 2020
Fase 3: Opstellen omgevingsvisie	april 2020 – juli 2020
Start planologische procedure: Voorleggen aan gemeenteraad (instemming met ter inzage legging van het ontwerp)	oktober 2020
Ontwerp ter inzage	november/december 2020
Vaststelling omgevingsvisie gemeenteraad	maart 2021

Algemeen

In het beschreven proces is regelmatig overleg/afstemming tussen projectgroep, eventuele participatiegroep, stuurgroep, college en raad. Voor de leesbaarheid zijn deze momenten buiten dit overzicht gelaten. De belangrijke mijlpalen zijn wel in het overzicht opgenomen. Vanuit het oogpunt van efficiency worden bijeenkomsten voor de gezamenlijke colleges en raden georganiseerd, bijvoorbeeld ter voorbereiding op de besluitvorming. Uiteraard zal de besluitvorming over de omgevingsvisies separaat in beide gemeenten plaatsvinden.

Indeling in fases

Fase 1

Opstellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Fase 2

Opstellen visie-op-hoofdpijnen

Fase 3

Opstellen omgevingsvisie

Fase 1

Opstellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Doel

Duidelijkheid over het proces krijgen en informatie ophalen over de huidige situatie, de huidige identiteit (zowel van de beide gemeenten als van de regio Zuid-Kennemerland) met de bijbehorende kernwaarden, de trends en ontwikkelingen en de daarvan afgeleide opgaven. De relevante doelen en visie uit het huidige beleid ophalen. Analyseren van alle opgehaalde informatie en formuleren van de gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Acties

- 1 Besluit door de raad (betreft het nu voorliggende besluit) De raad besluit over het plan van aanpak om te komen tot een omgevingsvisie;
- 2 Start participatietraject (vorm nader in te vullen in samenhang met het opgestarte participatieonderzoek);
- 3 Organiseren van bijeenkomsten voor alle belanghebbenden (interne en externe adviseurs, college en raadsleden), waar we hun wensen en opgaven inventariseren;
- 4 Inventariseren van de huidige situatie; wat zijn de doelen/visies in het huidige beleid?;
- 5 In beeld brengen alle beleid en relevante stukken over de fysieke leefomgeving en samenvatting maken.
- 6 In beeld brengen huidige identiteit van de beide gemeenten en van de regio Zuid-Kennemerland met de rollen van de gemeenten in de regio.
- 7 In kaart brengen kernwaarden en kernkwaliteit van de fysieke leefomgeving en op basis hiervan bepalen wat behouden moet blijven;
- 8 Inventariseren van de trends, ontwikkelingen en opgaven die de gemeenten te wachten staan;
- 9 Opstellen van een notitie met daarin een analyse van de in beeld gebrachte trends, ontwikkelingen en opgaven en de beschrijving van de gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).
- 10 Toetsen van de voortgang bij belanghebbenden, college en raad
- 11 Informele terugkoppeling naar raad, college en inwoners/ belanghebbenden
- 12 Besluit door de raad Vaststellen notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Fase 2

Opstellen visie-op-hoofdlijnen

Doel

Vertaling van de analyse van de trends, ontwikkelingen en opgaven en de gewenste ontwikkelrichting naar een integrale visie-op-hoofdlijnen. Daarbij de dilemma's en te maken (beleids)keuzes uitlichten.

Acties

- 1 Organiseren van 'werkateliers' rondom de verdere uitwerking van de notitie analyse en gewenste ontwikkelrichting (werkvorm wordt nader uitgewerkt). Alle belanghebbenden en experts. Daarbij wordt in elk geval aandacht besteed aan de confrontatie van de ruimtelijke uitwerkingen van de verschillende thema's
- 2 Ontwerpen van eventuele themakaarten en visualiseren van de dilemma's en te maken (beleids)keuzes;
- 3 Eventueel nader onderzoek naar specifieke onderwerpen;
- 4 Vertalen resultaten van de 'werkateliers' naar een visie-op-hoofdlijnen;
- 5 Toetsen van de voortgang bij belanghebbenden, college en raad;
- 6 Bespreken conceptvisie-op-hoofdlijnen met belanghebbenden, college en raad;
- 7 Besluit door de raad Vaststellen visie-op-hoofdlijnen en besluiten over de voorgelegde dilemma's en (beleids)keuzes.

Fase 3

Opstellen omgevingsvisie

Doel

Vertaling van de visie-op-hoofdlijnen en de gemaakte keuzes naar een omgevingsvisie per gemeente.

Acties

- 1 Bepalen vorm waarin we de omgevingsvisie presenteren;
- 2 Ontwerpen van de omgevingsvisiekaart;
- 3 Opstellen uitvoeringsstrategie met bijbehorende instrumenten: programma's, etc.;
- 4 Bespreken voorontwerp omgevingsvisie met belanghebbenden, college en raad;
- 5 Toetsen van de voortgang bij belanghebbenden, college en raad;
- 6 Besluit door de raad Instemmen met terinzagelegging ontwerp-omgevingsvisie;
- 7 Ter inzagen leggen ontwerp-omgevingsvisie;
- 8 Organiseren informatiebijeenkomsten en verwerken zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvisie;
- 9 Besluit door de raad Vaststelling van de omgevingsvisie.

6.2 ORGANISATIE EN INZET

Eén projectorganisatie Bloemendaal-Heemstede

In dit project werken Bloemendaal en Heemstede samen. Het proces wordt gezamenlijk aangepakt en begeleid.

De organisatie voor dit project is als volgt:

Stuurgroep

Bestuurlijk opdrachtgevers
Bloemendaal en Heemstede
Ambtelijk opdrachtgevers
Bloemendaal en Heemstede
Projectleiders Bloemendaal en Heemstede

Kerngroep

Projectleider Bloemendaal
Projectleider Heemstede
Adviseur participatie
Adviseur team communicatie

Hieronder vallen de volgende werkzaamheden:

Begeleiding proces, bewaking planning en budget, overleg bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever, aansturing projectgroep, bij elkaar brengen inhoudelijke inbreng, penvoering.

Projectgroep

Zowel Bloemendaal als Heemstede leveren voor iedere vakdiscipline een medewerker voor de projectgroep. Deze medewerkers kunnen in duo's bekijken welke trends en ontwikkelingen te verwachten zijn en welke opgaven daar uit komen. Op deze manier kijken zij verder dan alleen de gemeentegrenzen. Regionale opgaven worden daardoor goed belicht. Dat geeft inhoudelijk een

meerwaarde. Deze werkwijze versterkt de samenwerking tussen Heemstede en Bloemendaal.

De lijst met vakdisciplines bestaat tenminste uit: landschap, natuur, groen, water, bodem, archeologie, duurzaamheid, stedenbouwkunde, ruimtelijke kwaliteit, verkeer, cultuur(historie), monumenten, verkeer, volkshuisvesting, sociaal domein, onderwijs, sport, recreatie, gezondheid, welzijn, veiligheid, economische ontwikkeling, toerisme, regionaal beleid (waaronder de MRA), participatie.

Deze vakdisciplines zijn verdeeld onder de gemeentelijke organisaties, de omgevingsdienst IJmond, de GGD Kennemerland, Veiligheidsregio Kennemerland en het Hoogheemraadschap Rijnland. Daarnaast is een ondersteuning nodig van team communicatie en team GEO.

Gemeenteraden

De gemeenteraden stellen vooraf de kaders voor het proces en de participatie vast. Per fase bekijkt u of we de kaders bij moeten stellen. Zo nodig neemt u een besluit om de kaders aan te passen. Tijdens het proces nodigen we u uit voor informatie- en participatiebijeenkomsten. Daar kunt u een gevoel krijgen over wat inwoners belangrijk vinden in hun leefomgeving. Ook bent u daarmee in de gelegenheid om te toetsen of wij de meegegeven kaders respecteren. Ten slotte stellen de gemeenteraden het projectplan, de notitie 'analyse en gewenste ontwikkelrichting', de visie-op-hooflijnen en de omgevingsvisie vast.

Benodigde uren

Wie	Aantal uren
Projectleiding	8 uur per projectleider per week gedurende het gehele project
Vakdisciplines en ondersteuning team GEO	100 uur per persoon gedurende het gehele project. Het aantal uren kan mogelijk verschillen per vakdiscipline.
Participatie-communicatie	8 uur per week gedurende het gehele project

Kosten

De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisies komen ten laste van het Programma Invoering Omgevingswet. Voor de duur van dit Programma is tot en met 2019 jaarlijks een bedrag van € 30.000 voor Bloemendaal en Heemstede gezamenlijk beschikbaar. Voor de jaren 2020 en 2021 zal een aanvullend voorstel worden gedaan. De raming van de kosten voor het opstellen van de omgevingsvisies is als volgt:

Jaar	Activiteit	Kosten
2019	Participatie en communicatie	10.000 - 15.000
	Onderzoeken	PM
2020	Participatie en communicatie	10.000 - 15.000
	Onderzoeken	PM
2021	Participatie en communicatie	10.000

Overlegstructuur

Wie	Frequentie
Kerngroep	1 keer per week
Projectleiding-Ambtelijk opdrachtgevers	1 keer per 2 weken
Stuurgroep	1 keer per maand
Projectgroep	Frequentie afgestemd op de activiteitenplanning
Projectleiding - College van b&w	1 of 2 keer per stap in het proces

6.3 PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Participatietraject omgevingsvisie

Het kader voor participatie voor de Omgevingsvisie is in de gemeente Bloemendaal bepaald door de Handreiking Ruimte voor Bloemendaal, Handreiking voor Burger- en Overheidsparticipatie. Deze is geëvalueerd eind 2017. In Heemstede is er nog geen beleid vastgelegd. Vanaf het najaar 2018 starten beide gemeenten een traject rondom het thema participatie waarin vooral gezocht wordt naar verbinding: in de buurten tussen inwoners, op niveau van de gehele gemeente tussen inwoners en politiek en op regionaal niveau tussen gemeenten en provincie. Onderdeel van dit traject is een onderzoek naar hoe inwoners willen participeren. Dit onderzoek bestaat uit een online enquête, groepsgesprekken en straatinterviews. De uitkomsten van dit onderzoek benutten we als basis voor het uitwerken van de wijze van participatie voor de omgevingsvisie.

Maar de omgevingsvisie vraagt meer. We verwachten dat de uitkomsten van het onderzoek inzichtelijk maken hoe mensen betrokken willen worden en dat het ons een eerste indicatie geeft van de onderwerpen waarover men graag meepraat. Voor de omgevingsvisie is het van belang nog een stap verder te gaan om te komen tot meer specifieke informatie die nodig is voor het opstellen van het plan. Dit gaan we doen door het basisonderzoek uit te breiden met een verdieping.

Fase 1

In deze verdieping staat de participatie in het teken van het vinden van antwoorden op de vragen uit fase 1 van het project. De wijze waarop we dit doen wordt zowel bepaald door de uitkomsten van het basisonderzoek als door de vragen die beantwoord moeten worden. Sommige vragen kunnen bijvoorbeeld beter beantwoord worden in persoonlijke gesprekken dan via digitale kanalen. Het is hierbij overigens goed om te vermelden dat het bij de omgevingsvisie over de fysieke leefomgeving gaat. In het basisonderzoek kunnen onderwerpen genoemd zijn die hierbuiten vallen. Deze onderwerpen vinden hun plek binnen andere trajecten.

Fase 2

In fase 2 verkennen we de ambities en opgaven die volgen uit de eerste fase verder en vertalen we deze in een visie op hoofdlijnen met daarbij een aantal dilemma's. In deze fase vindt de participatie vooral plaats in de 'werkateliers'.

De groep direct betrokkenen wordt hiermee kleiner. Het is daarom van belang om de activiteiten en resultaten wel steeds breed terug te koppelen zodat iedereen die dat wil betrokken kan blijven bij het traject.

Fase 3

Ook in fase 3 - de laatste fase - blijft die terugkoppeling van belang. In deze fase is vooral de gemeente aan zet met het verwerken van alle resultaten uit de voorgaande fases in een ontwerp-omgevingsvisie. De participatie van de betrokkenen is in deze fase vooral gericht op het beoordelen van het eerste concept, het voorontwerp. Aansluitend start de formele vaststellingsprocedure met de vaststelling en terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvisie. Hoewel dit een meer formele fase is, is het voor het participatietraject goed om de betrokkenen ook informeel op de hoogte te houden. Op die manier wordt voorkomen dat de vertaling in de ontwerpvisie onvoldoende weergeeft wat betrokkenen in de eerdere fases hebben bedoeld.

Kaders voor participatie

De omgevingsvisie raakt ons allemaal, het is niet alleen een instrument van de gemeente. Basis bij de participatie is daarom verbinding: we doen het samen. De wijze waarop we de participatie vormgeven moet dit uitgangspunt versterken. Dat werkt ook door in praktische zaken zoals de locaties van bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zullen vaak ook op andere plekken dan in het gemeentehuis plaatsvinden. Maar het betekent ook dat ambtenaren, college en raad zichtbaar en aanspreekbaar moeten zijn in de buurten/dorpen/wijken. Binnen het 'samen doen' hebben alle betrokkenen uiteraard wel een eigen rol en positie. Dit moet bij de start van het proces voor alle partijen helder zijn:

- **Raad** keurt plan van aanpak goed; bepaalt ruimte aan inwoners, organisaties en ondernemers; stelt de visie vast. Raadsleden gaan tijdens het proces in gesprek met inwoners en krijgen op die manier een gevoel over wat inwoners belangrijk vinden in hun leefomgeving. Raadsleden kijken mee aan ontwerpessie(s) met als doel een eerste schets voor de omgevingsvisie.

- **College** verantwoordelijk voor uitvoering van de participatie; opdrachtgever participeert in de stuurgroep; bereidt de te nemen besluiten voor.

- **Bewoners** geven de plussen en minnen in hun omgeving aan; discussiëren mee over de visie; zij beslissen mee; zijn met ondernemers en organisaties vertegenwoordigd in de 'werkateliers'.

Naast duidelijkheid over de rollen is het ook van belang bij de start van de participatie goed in beeld te brengen welke groepen bij dit proces betrokken moeten worden. Een krachtenveldanalyse brengt dit in beeld.

Het participatietraject van de omgevingsvisie is veelomvattend en strekt zich over een langere periode uit. Het is daarom gewenst om met enige regelmaat met elkaar vast te stellen of het participatieproces nog steeds naar wens verloopt of dat bijstelling nodig is. Ook is het belangrijk om te bewaken dat de input uit de participatie op de juiste manier terugkomt in de omgevingsvisie. Daarvoor nodigen we

(vertegenwoordigers van) inwoners, ondernemers, organisaties, collegeleden, raadsleden en ambtenaren uit. De vorm en samenstelling van dit overleg bepalen we per overleg naar bevind van zaken.

Al deze procesmatige kaders - en natuurlijk ook de inhoudelijke kaders - moeten voor alle partijen helder zijn bij de start van het proces. Gedurende het proces kan met elkaar geconstateerd worden dat er wellicht nog kaders moeten worden toegevoegd of dat er kaders afvallen. Het is vooral belangrijk hierover transparant met elkaar te communiceren. Achteraf vindt bij de evaluatie van dit participatietraject toetsing plaats op al dit soort aspecten. De gemeenteraad stelt de kaders hiervoor vast en stelt die zo nodig bij.

Communicatie

Uitgangspunt voor de communicatie is dat deze de participatie rond het maakproces ondersteunt. Dat wil zeggen dat de communicatie tijdig is, duidelijk over de kaders, het proces, de rolverdeling en de resultaten. De uiteindelijke inzet van communicatiemiddelen is mede afhankelijk van de resultaten van het onderzoek naar hoe inwoners willen participeren. Daarnaast kunnen ook de uitkomsten van de ene fase de inzet voor de andere fase beïnvloeden. Daarom zal in het verlengde van de hiervoor beschreven, meer algemene, participatie- en communicatiestrategie per fase worden bepaald welke communicatiemiddelen worden ingezet. De besluitvorming hierover gebeurt in de raad.



6.4 RISICO'S EN MAATREGELEN

Gedurende het proces kunnen de volgende risico's mogelijk tot vertraging of tot bijstelling van het project leiden.

- 1 Medewerkers (intern of extern) hebben onvoldoende tijd om een goede inhoudelijke inbreng te leveren. Maatregel: op tijd zorgdragen voor inpassing in afdelingsplannen, zowel intern als extern.
- 2 Onvoldoende geld beschikbaar als bijvoorbeeld een externe deskundige nodig is. Maatregel: Oplossen binnen het Programma Omgevingswet.
- 3 Onvoldoende reacties tijdens participatie waardoor er onvoldoende inbreng van inwoners is. Maatregel: participatiestrategie aanpassen gedurende het proces.
- 4 De besluitvorming in de gemeenten Heemstede en Bloemendaal lopen qua planning uit de pas. Maatregel: zorgvuldige voorbereiding en planning, eventueel een aanpassing aan de planning.
- 5 De besluitvorming in de gemeenten Heemstede en Bloemendaal zijn inhoudelijk verschillend. Maatregel: Inhoudelijk verschillende besluitvorming kan prima, geen maatregel nodig.
- 6 Belanghebbenden voelen zich onvoldoende betrokken. Maatregel: alle belangengroepen goed betrekken bij de totstandkoming van de visie. Dit aspect gedurende het project goed in het oog houden.

7 BIJLAGEN

Bijlage 1

Plan van Aanpak
Invoering Omgevingswet
Bloemendaal Heemstede

Bijlage 2

Toelichting op de Omgevingswet

BIJLAGE 1

**Plan van Aanpak
Invoering Omgevingswet
Bloemendaal Heemstede**

De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal

Plan van aanpak



Colofon

Dit is een uitgave van de gemeenten
Heemstede en Bloemendaal

Tekst Programmteam Omgevingswet
o.l.v. Vivianne Lückers en Leonie Wijker

Opmaak Merktuig

Foto's fotoarchief Heemstede
en Bloemendaal, Teun Baarspul

Datum 16 mei 2017

Het programmteam bestaat verder nog uit:
John van Wanum, Anja Brandenburg,
Jacqueline Vrolijk-Gevaert, Jacobien van Boeijen,
Marieke Boor, Ilse Klos, Bart van Oerle,
Guus Janus, Jacobien Duyvis, Bas Torenvliet,
Daphne Disco, Hilde Donker

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	4
Inleiding	5
Opzet van dit plan van aanpak/leeswijzer	5
Proces tot nu toe	5
Landelijke stand van zaken	6
Schets van de opgave	6
Werkwijze	6
Implementatiestrategie	7
Aanpak	7
Matrix	8
Missie en doelen	9
Missie	9
Doelen	9
Pilots	12
Programmaorganisatie	13
Besturing (management van het programma)	13
Inzet en kosten	14
Omgevingsvisie	14
Omgevingsplan(nen)	16
Inventarisatie besluitvorming, bestaand beleid en regelgeving	17
Samenwerking intern en extern	18
Participatie en communicatie	19
Digitalisering informatievoorziening en werkprocessen	20
Opleidingen	21
Besluitvorming en risico's	22
Planning	22
Risico's	23
Ten slotte	24

SAMENVATTING

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.



Dit plan gaat ervan uit dat de gemeente de vernieuwende manier van werken, die de Omgevingswet vraagt, namelijk meer integraal werken en begrijpelijker regels, in 2019 al zoveel mogelijk toepast. De implementatie van de Omgevingswet biedt kansen om te werken aan de volgende missie:

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, waarin elke inwoner¹ weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.

Dat kan alleen als het bestuur met de inwoners, buurgemeenten en andere samenwerkingspartners samen optrekt. De invoering van de Omgevingswet

is een programma, dat bestaat uit meerdere projecten. Het algemene doel om tot invoering van de wet te komen, is vertaald in een programma met een 3-tal subdoelen. De inspanningen die nodig zijn de komende jaren om deze doelen te bereiken zijn in kaart gebracht. Het precieze het effect van de Omgevingswet is onbekend. Daarom kan het nodig zijn tussentijds nieuwe of aangepaste inspanningen voor te stellen om alsnog de doelen te behalen. De Omgevingswet zal vooral invloed hebben op de werkwijzen en processen binnen de gemeente. Veel van de gewenste veranderingen in houding en gedrag die de Omgevingswet vraagt zijn in het verleden door beide gemeenten opgepakt. Er wordt al volop mee gewerkt.

¹ U kunt hier ook lezen: bedrijven, maatschappelijke organisaties, initiatiefnemers etc.

INLEIDING

In juni 2016 zijn Bloemendaal en Heemstede gestart met de voorbereiding van het proces om in 2019, wanneer de Omgevingswet in werking treedt, klaar te zijn om met de wet te gaan werken. Het projectvoorstel Omgevingswet, waarin de eerste fase van de invoering van de wet is omschreven, vormde het startpunt. Deze eerste fase was gericht op het verzamelen van informatie, het overdragen daarvan aan de organisaties en het zoeken naar de bouwstenen. Dit heeft geleid tot het plan van aanpak voor het implementatie te komen dat nu voor u ligt.

De 4 doelen van de Omgevingswet zijn:

- het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
- het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
- het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
- het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Opzet van dit plan van aanpak/leeswijzer

Dit hoofdstuk beschrijft de inspanningen van de ambtelijke organisatie tot nu toe en de stand van zaken van de landelijke inzet. Hoofdstuk 2 gaat in op de ambitie waarvoor de raad kan kiezen. Hoofdstuk 3 beschrijft de doelen met de gewenste resultaten. Hoofdstuk 4 geeft weer de inspanningen die het programma vraagt en de sturing van het programma. Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van inzet en kosten. Hoofdstuk 6 beschrijft het besluitvormingstraject en de risico's.

Proces tot nu toe

Beide colleges hebben in juni 2016 ingestemd met het projectvoorstel Omgevingswet. Vervolgens is in november 2016 een programmateam ingesteld, waarin medewerkers uit de relevante afdelingen van de twee gemeenten zitten. Zij hebben onder leiding van een programmamanager dit plan van aanpak opgesteld. Als het plan is vastgesteld gaat het team het implementatieprogramma, zoals voorgesteld in dit plan begeleiden en bewaken.

Voor beide gemeenten is een impactanalyse uitgevoerd. Het resultaat daarvan is onlangs aan alle belanghebbenden voorgelegd. Een van de belangrijkste algemene conclusies luidt dat de organisaties van beide gemeenten al voor een deel in de geest van de nieuwe wet werken en dat dit een pluspunt is voor het komende implementatieproces. De aanbevelingen van de Impactanalyse vormen input voor het implementatieprogramma: dit plan van aanpak.

INLEIDING

Landelijke stand van zaken

De Omgevingswet zelf, waar veel wetten en Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) over de fysieke leefomgeving in opgaan, werd in 2015 aangenomen door de Tweede Kamer en in het voorjaar van 2016 door de Eerste Kamer. In 2016 is daarop de consultatie-ronde gestart voor de 4 aanvullende AMvB's. Dit zijn uitvoeringsregels die onder de wet hangen. Op dit moment verwerkt de Rijksoverheid de reacties op de AMvB's. Het streven is de 4 AMvB's met die reacties deze zomer aan de Raad van State aan te bieden. Het sluitstuk van de wetgevingsoperatie is de Invoeringswet. Het wetsvoorstel regelt de invoering van de Omgevingswet. Het belangrijkste doel is het regelen van een evenwichtige overgang van de nu geldende wetgeving naar het nieuwe stelsel van de Omgevingswet. Daarnaast voorziet het wetsvoorstel in een wettelijke regeling voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het wetsvoorstel wijzigt andere wetten of trekt deze in en regelt het overgangsrecht. De verwachting is dat dit ertoe leidt, dat de hele wet medio 2019 inwerking treedt.

Schets van de opgave

Medio 2019 moeten beide gemeenten klaar zijn om te gaan werken met de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet. Wat betekent dat?

- Er moet een omgevingsvisie zijn;
- bestemmingplannen gaan op in een omgevingsplan en andere regelgeving;
- beleid over de fysieke leefomgeving gaat een plek krijgen in het omgevingsplan;
- participatie van inwoners en ondernemers is helder geregeld;
- vergunningen worden sneller verleend. Hiervoor zijn werkprocessen aangepast;
- de gemeente behandelt aanvragen integraal door het samenvoegen van regelgeving en beleid in het omgevingsplan;
- alle informatie over het bovenstaande is digitaal direct bereikbaar.

Als de organisatie niet klaar is met de implementatie, dan geeft het Rijk tot 2024 de tijd om de nieuwe situatie te bereiken. Daardoor ontstaat geen rechtsvacuüm. Dit plan van aanpak gaat er vanuit dat beide gemeenten bij inwerkingtreding van de wet klaar zijn om met het nieuwe instrumentarium te gaan werken. Dit sluit aan bij de landelijke trend, waarbij het overgrote deel van gemeenten hard bezig is deze verandering voor elkaar te krijgen.

Werkwijze

Het implementatieprogramma is opgezet om bestuur en ambtelijk apparaat te ondersteunen bij veranderingen. Veranderingen die nodig zijn voor het realiseren van de missie en de doelen van de Omgevingswet. Dat vraagt een werkwijze, die anderen ondersteunt om in beweging te komen en te blijven. Deze bestaat uit:

- informeren: informatie en ervaringen van andere gemeenten delen over de inhoud en de toepassing van de Omgevingswet; het ontsluiten van middelen, zoals het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO); instructie.
- faciliteren: praktische ondersteuning bij het gebruik van de Omgevingswet; scholing; uitvoeren van pilots om van te leren, of ondersteuning bij participatietrajecten;
- stimuleren: activiteiten organiseren die motiveren de Omgevingswet te gebruiken zoals pilots en serious gaming;
- realiseren: projecten uitvoeren, zoals het maken van de Omgevingsvisie en de aansluiting realiseren op het DSO.

IMPLEMENTATIESTRATEGIE

Aanpak

In dit programma is gekozen voor de volgende aanpak: de voorgestelde missie en de daarbij behorende doelen (zie hoofdstuk 3) zijn leidend voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze doelen vormen het raamwerk van dit programma. De inspanningen die daaruit voortvloeien zijn minimaal nodig om de wet te implementeren in beide gemeenten. Bekeken is op welke wijze de beide gemeenten de Omgevingswet willen invoeren. Op basis van eerdere ervaringen heeft de VNG voor de invoering van de Omgevingswet 4 verandertypen met bijbehorende strategieën onderscheiden.

- Consolidierend: aanpassen wat verplicht is (zoals regelgeving, digitalisering, anders werken) en zo snel mogelijk toewerken naar een stabiele situatie;
- calculerend: modelmatig werken en zoeken naar de balans tussen kosten en opbrengsten;
- onderscheidend: stapsgewijs en voor een specifiek gebied experimenteren met een nieuwe werkwijze (naast de staande organisatie);
- vernieuwend: vanuit het nieuwe perspectief een (geheel) nieuwe werkwijze ontwikkelen.

In de praktijk zullen mengvormen ontstaan, op grond van de specifieke lokale situatie en het gesprek over deze strategieën. In onderstaande matrix wordt een beeld geschetst van de mogelijke gevolgen van de 4 verandertypen. Het is belangrijk hiermee te gaan experimenteren in pilots (zie hoofdstuk 3.3).

Nadrukkelijk kiest de gemeente er in dit programma voor per project te bekijken hoe vernieuwend de gemeenteraden willen zijn. Met name bij de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en het invoeren van het Digitale Stelsel maken de raden hun eigen afwegingen hoe ver zij willen gaan in hun ambitie. Deze afwegingen komen aan de orde in de projectvoorstellen; niet in dit plan van aanpak.



IMPLEMENTATIESTRATEGIE

Matrix

In een bijeenkomsten met de gemeenteraden is gevraagd een matrix op te stellen waarmee per project kan worden bekeken hoe vernieuwend de aanpak kan zijn.

Wat/Ambitieniveau	Consoliderend	Calculerend	Onderscheidend	Vernieuwend
Omgevingsvisie	De huidige visie aanpassen aan de eisen van de wet (Bloemendaal). Een minimale visie maken die minimaal voldoet aan de gestelde eisen uit de wet (Heemstede).	Uitgaan van een nieuwe situatie, en analyseren wat daar voor nodig is, in gezamenlijkheid opgesteld en efficiënt. Het resultaat telt.	Opgave gericht en gebiedsgericht. Uitgaande van de huidige situatie.	Een nieuwe visie, experimentele aanpak om tot een visie te komen. Belangrijke thema's krijgen een plek. Regionaal. Integraliteit is de basis.
Omgevingsplan	De bestemmingsplannen aanpassen aan de omgevingswet.	Behouden wat goed is en kijken wat de wet voor mogelijkheden biedt om het plan beter te maken. Het resultaat telt.	Pilots leren hoe het ook zou kunnen, goed kijken naar wat de inwoners willen. Doorontwikkelen.	Een nieuw omgevingsplan maken, met daarin alle ruimte voor initiatieven.
Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)	Het minimale wat nodig is wordt gedaan.	Kijken wat al gedaan wordt, en daarbij de mogelijkheden van het DSO gebruiken.	Wat werkt? Wat kan beter? Zelf doorontwikkelen.	Maximaal gebruik maken van de mogelijkheden van het DSO en de daarvan afgeleide producten zoals bijvoorbeeld 3D visualisatie. Koploper zijn.
Bestuurlijke afwegings-ruimte	Geen bestuurlijke afwegingsruimte. Alle huidige regels en wettelijk afgeschafte regels overnemen.	Wat is nodig om verantwoorde keuzes te maken? Wat werkt het meest efficiënt?	Experimenteren. Wat werkt wel en wat niet.	Initiatieven, waar dat kan, mogelijk maken. Maximale afwegingsruimte.
Pilots	Geen	In nieuwe situaties kijken wat de wet ons kan opleveren.	Voor bepaalde thema's en gebieden al werken met de uitgangspunten van de Omgevingswet.	We maken vanaf nu alleen nog maar plannen in de geest van de Omgevingswet.

MISSIE EN DOELEN

Missie

De missie voor implementatie van de Omgevingswet is:

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.

Doelen

Deze missie is vertaald in 3 doelen, die richting geven aan het handelen van iedereen die betrokken is bij de implementatie van de Omgevingswet.

- 1 Bescherming en versterken van een aantrekkelijke woonomgeving.
- 2 Grotere betrokkenheid inwoners bij inrichten van een aantrekkelijke leefomgeving.
- 3 Betere processen voor het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving.

Bij elk doel horen inspanningen en resultaten van het programma. Ze zijn noodzakelijk voor het realiseren van de doelen. Waar mogelijk is inzichtelijk gemaakt wanneer het doel is bereikt en waaraan dat merkbaar is.

Ad 1 Bescherming en versterking van een aantrekkelijke leefomgeving

Met aantrekkelijke leefomgeving wordt beoogd een bepaald niveau van bereikbaarheid van onze gemeenten, hoe we om gaan met duurzaamheid en klimaatbestendigheid, hoe we komen tot behoud van onze groene gebieden en waar er ruimte is voor ontwikkelingen.

Inspanningen en resultaten

- Opstellen (mogelijk gezamenlijke/ regionale) Omgevingsvisie (apart project)
- Opstellen Omgevingsplan per gemeente (apart project)
- Maken omgevingsprogramma's (indien nodig)
- Ruimte creëren voor initiatieven
- Inzetten op houding en gedrag van organisatie en bestuur

Wanneer is het doel bereikt?

- Als er een breed gedragen en heldere omgevingsvisie is, die kaders biedt voor het opstellen van de omgevingsplannen
- Als er duidelijke en eenvoudige omgevingsplannen zijn, waarin initiatiefnemers snel kunnen zien wat hun mogelijkheden zijn
- Als inwoners veel en adequate hulp ondervinden van medewerkers van de gemeente bij het realiseren van hun initiatieven
- Als de gemeente sneller vergunningen verleent

Waarom kunnen we dit zien?

- Inwoners voelen zich betrokken bij en hebben beter inzicht in de visie van de gemeente op de leefomgeving
- Inwoners ervaren de leefomgeving als aantrekkelijk
- Zij ondervinden een grotere behulpzaamheid bij het realiseren van initiatieven
- Zij hebben beter inzicht in wat de mogelijkheden zijn

MISSIE EN DOELEN

Omgevingsvisie, wat is dat?

Het schrijven van een Omgevingsvisie biedt gelegenheid de Omgevingswet optimaal in te zetten voor een aantrekkelijke leefomgeving. Bloemendaal heeft met het maken van de structuurvisie in 2010 al ervaring hoe met inwoners te kijken naar de inrichting van de leefomgeving. Met de komst van de wet, kunnen de gemeenten nog meer aspecten van de fysieke leefomgeving integraal in de visie voor de toekomst samen brengen. Want de nieuwe wet bundelt huidige regels op het gebied van ruimtelijke ordening, water, milieu, lucht, geluid, bodem, natuur, infrastructuur, verkeer, gebouwen en erfgoed. Anders gezegd: alle gebiedsgerichte aspecten van de leefomgeving, inclusief de gebouwde omgeving en de kwaliteit van de fysieke omgeving, worden samengevoegd. Dit maakt dat invoering van de Omgevingswet niet alleen ruimtelijke ordening is, maar ook onder meer de beleidsterreinen veiligheid, welzijn, verkeer & vervoer en dienstverlening raakt. De Omgevingswet gaat uit van uitnodigingsplanologie; in hoeverre kan daar in de toekomst mee gewerkt worden? Waar gaan we in omgevingsplannen daar ruimte voor bieden? Zal dat thema gewijs zijn of wellicht per gebiedsdeel?

Een voorbeeld:

Een plek waar een autogaragebedrijf was gevestigd vraagt om andere en meer mogelijkheden om door initiatiefnemers te laten bepalen wat er terugkomt, dan een gedeelte van het duingebied.

Ad 2 Grotere betrokkenheid inwoners bij inrichten van een aantrekkelijke leefomgeving

De Omgevingswet gaat uit van een grote rol voor inwoners en initiatiefnemers. De gemeenteraad moet zich sterk maken voor een proactieve manier van raadplegen van inwoners. Zij moet meer ruimte geven aan initiatieven van inwoners.

Inspanningen en resultaten

Opstellen Participatieplan (bestaand project)
Opstellen Communicatieplan (apart project)

Participatie wordt verplicht wat houdt dat in?

De Omgevingswet stelt die participatie bij projectbesluiten voor grotere projecten verplicht. Bij besluitvorming in ander verband, bijvoorbeeld bij Omgevingsvisie en Omgevingsplan, wordt de participatie van alle betrokkenen stevig gestimuleerd. De vorm van participatie is vrij, maar de verwachting is dat er in de loop van de tijd jurisprudentie ontstaat over welke vorm van participatie volstaat.

Wanneer is dit doel bereikt?

Als een participatieplan en communicatieplan is opgesteld, die beiden hebben geleid tot meer betrokkenheid van de inwoners.

Waarom kunnen we dit zien?

- Participatie moet gaan leiden tot minder bezwaren en beroepen

- Met participatie bereikt de gemeente meer mensen die mee willen denken of er zijn meer mensen die de gemeente zelf benaderen om hun inbreng te leveren

- De raad heeft meer informeel contact met inwoners over inrichting van hun leefomgeving

MISSIE EN DOELEN

Ad 3 Betere processen voor het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving

Processen verlopen sneller, bijvoorbeeld vergunningverlening binnen 8 weken. Betrokken partijen zijn tijdiger ingeschakeld. Advisering verloopt integraler. Belanghebbenden zijn tijdig en voldoende geïnformeerd. Besluitvorming is een integrale afweging over de fysieke leefomgeving.

Inspanningen en resultaten

- Pilots
- Werkprocessen verbeteren (apart project)
- Integraler werken borgen in de organisatie (werkprocessen)
- Intensiever contact borgen met inwoners en ketenpartners (werkprocessen)
- Aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet en doorontwikkeling naar de organisatie (apart project)

Deelprogramma Digitaal Stelsel Omgevingswet: wat doet het?

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er een DSO dat de implementatie van de Omgevingswet ondersteunt. Het DSO voldoet aan de relevante wet- en regelgeving, zoals de Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet. De gebruikerstoepassingen bieden tenminste hetzelfde dienstverleningsniveau als het Omgevingsloket Online, de Activiteiten Internet Module en RuimtelijkePlannen.nl. De huidige dienstverlening kan met het DSO worden voortgezet en uitgebreid naar alle beleidsterreinen van de Omgevingswet.

In het DSO komen de volgende gebruikerstoepassingen beschikbaar, inclusief de bijbehorende gegevensvoorzieningen en infrastructuur:

- één digitaal loket ('Mijn Omgevingsloket'), dat de relevante processen van initiatiefnemer, belanghebbende, het bevoegd gezag en de rechterlijke macht ondersteunt. Daarin is informatie over de fysieke leefomgeving visueel en tekstueel gepresenteerd;
- één landelijke voorziening voor het bekendmaken en beschikbaar stellen van omgevingsdocumenten (dat zijn besluiten zoals omgevingsplannen en omgevingsverordeningen). Elke burger kan deze documenten raadplegen. Dit kan zowel via een geografische kaart als een 'activiteit'. De status van een bepaalde regel uit een omgevingsdocument is inzichtelijk. Waar nodig kan via 'tijdreizen' bekeken worden hoe de situatie op een bepaald moment in het verleden was. Ook kan er samengewerkt worden aan het opstellen van plannen. De manier waarop wordt nog nader onderzocht;
- 'regels op maat', waarmee de gebruiker via vragenbomen op basis van een locatie en een activiteit kan onderzoeken welke regelgeving er van toepassing is. Bij de inwerkingtreding zijn in ieder geval de Rijksregels opgenomen. Daarnaast kunnen provincie en gemeenten op basis van standaarden hun eigen (lokale) regels toevoegen. Op basis van de gevonden regels kan een initiatiefnemer een vergunningaanvraag of melding indienen of een informatieplicht bepalen. Overheden en ander bevoegd gezag kunnen, als ze dat wensen, samen werken aan de feitelijke aanvraag of melding. Ook wordt de initiatiefnemer geïnformeerd over de status van de aanvraag of melding;

MISSIE EN DOELEN

- een 'stelselknooppunt', waarmee onderdelen van het DSO ook door derden kunnen worden geïntegreerd in hun websites of systemen. Aanvragen, meldingen en informatieplichten kunnen dan via de systemen van derden digitaal worden ingediend. Stapsgewijs komen de informatieproducten en gegevens (verzamelingen) via het DSO beschikbaar voor gebruikers-toepassingen en voor hergebruik door derden;
- een 'Stelselcatalogus' met gehanteerde begrippen en een overzicht van gegevens (sets) over de fysieke leefomgeving;
- een Informatiepunt Omgevingsrecht;
- ten slotte ontzorgt het DSO het bevoegd gezag door de beschikbare gegevens als 'open data' aan te bieden.

Wanneer is dit doel bereikt?

- Als pilots (zie hieronder) inzicht hebben geboden hoe omgevingsvisie en -plan in de praktijk uitwerkt. De ervaringen worden hierin verwerkt.
- Als straks aansluiting is op het landelijke informatiestelsel en daaraan de lokale informatie is gekoppeld. Elke inwoner, initiatiefnemer, medewerker kan snel en eenvoudig informatie vinden.
- Als er korte lijnen zijn met onze ketenpartners en initiatiefnemers.

Waarom zien we dit?

- 80% van onze inwoners geeft aan snel en zorgvuldig inzicht te hebben in wat kan en mag. Digitaal, maar ook door de inzet van onze bestuurders en medewerkers.
- Al onze plannen zijn integraal en met voldoende snelheid tot stand gekomen.

Pilots

Een impactanalyse en het feit dat in beide gemeenten al gewerkt wordt in de geest van de Omgevingswet zijn niet genoeg. Het is zaak die kennis en werkwijze zo snel mogelijk te combineren met de instrumenten van de Omgevingswet. Het college stelt voor zo snel mogelijk met pilots te starten.

■ Pilot voor Heemstede: 'Omgevingsplan voor het gebied Woonwijken Noordwest'

Het eerstvolgende plan dat vanwege de bestemmingsplannencyclus moet worden geactualiseerd is Woonwijken Noordwest (en Vogelpark). Hiervoor wordt een omgevingsplan gemaakt op de manier zoals de Omgevingswet dit vraagt. Aandachtspunt daarbij is om de mogelijkheden te verkennen voor bestuurlijke afwegingsruimte. Alle voorgeschreven aspecten komen daarbij aan de orde. Ook thema's die de gemeenteraad belangrijk vindt (nog nader te bepalen). Welstand kan daarvan onderdeel uitmaken.

■ Pilots voor Bloemendaal:

Omgevingsplan voor Dennenheuvel in Bloemendaal-dorp. Dit is een overzichtelijk en klein project dat zich daarom goed leent om de uitgangspunten van de Omgevingswet op toe te passen en te werken met een eerste format voor een omgevingsplan met aandacht voor de functies wonen en een maatschappelijke dienstverlening. Ook worden omgevingswaarden geïntegreerd en eventueel andere regels en beleid. Vitaal Vogelenzang is een project dat het fysieke en de sociale domein beslaat. Daarmee bestrijkt het een uitgebreider deel van de Omgevingswet. Deze pilot kan ook een voorbeeldwerking hebben voor participatie van inwoners in de geest van de Omgevingswet. Ook de nog op te starten projecten Bispinckpark en Blekersveld krijgen een aanpak op de wijze van de Omgevingswet.

PROGRAMMAORGANISATIE

Besturing (management van het programma)

Bestuurlijk verantwoordelijk voor het programma is in Bloemendaal wethouder Kruijswijk en ambtelijke verantwoordelijke is de heer Dubbe. In Heemstede zijn dat wethouder Nieuwland (coördinerend wethouder), wethouder H. Hooij en de heer Schumacher. Zoals eerder gesteld, is er voor gekozen de invoering van de Omgevingswet als een programma aan te pakken. Dat betekent dat we niet alleen kijken naar de uitvoering van de noodzakelijke projecten, maar ook naar de realisatie van onze doelen. De uitvoering van de projecten gebeurt op basis van de normale aspecten van projectmanagement met tijd, geld en kwaliteit als belangrijkste criteria.

De rapportages van de projectleiders zullen vooral over die aspecten gaan. Het programmateam zal deze rapportages bundelen en regelmatig over de voortgang van de 'productie' verslag doen, onder meer aan de ambtelijke en bestuurlijke verantwoordelijke. Ook zullen de programmaleider en haar plaatsvervanger maatregelen nemen om die projecten binnen de afgesproken eisen van tijd, geld en kwaliteit te houden. Voor het programma als geheel wil het programmateam vooral letten op de doelgerichtheid of effectiviteit van de projecten, op het tempo vanwege de invoeringsdatum en op de haalbaarheid van activiteiten vanuit de optiek van beslissers en stakeholders.

Programma: invoering omgevingswet

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Programma-management bestaande uit programmamanager uit Bloemendaal, programma verantwoordelijke Heemstede en team (10 personen)	Initiëren, motiveren, sturen en begeleiden.	Motiveren, begeleiden, bewaken doelen en planning.	Motiveren, begeleiden, bewaken doelen en planning en opleveren.
Totaal uren programmamanager en programmaverantwoordelijke samen	1.600	1.600	1.600
Totaal uren team (regulier)	1.100	1.100	1.100
Benodigde middelen voor inhuur vervanging huidige werkzaamheden programmamanager Bloemendaal en programma verantwoordelijke Heemstede	Uit bestaand budget.	140.000	140.000
Uitgaven voor bijeenkomsten, interne trainingen, acties etc.	Uit bestaand budget Omgevingswet Bloemendaal.	30.000	30.000

INZET EN KOSTEN

In dit hoofdstuk staat per onderdeel een overzicht van de verwachte inzet. Daar waar een bedrag is gekoppeld verwachten we dat er inhuur nodig is om bestaande werkzaamheden op te vangen.

De Rijksoverheid draagt de investeringskosten die samenhangen met de invoering van de wet. Hierbij moet u denken aan eenmalige kosten die samenhangen met de centrale digitale voorzieningen, het inrichten van informatiepunt(en) en het maken van opleidingen. Iedere gemeente draagt zelf de transitiekosten van de wet. Met transitiekosten bedoelen we de kosten voor het volgen van opleidingen, organisatie- en cultuurveranderingstrajecten en aanpassingen van digitale voorzieningen. De uitvoeringskosten worden via een verdeelsleutel gedeeld over de twee gemeenten. Dit zijn de terugkerende kosten die bijvoorbeeld samenhangen met het gebruik van het digitale stelsel en de kosten van de bevoegde gezagen bij het werken conform de wet. Partijen behouden zelf de besparingen die optreden door de invoering van de stelselherziening, hiervoor komt geen verrekening met het Gemeentefonds.



Omgevingsvisie

Bloemendaal en Heemstede maken een gezamenlijke omgevingsvisie. Uiteraard met aandacht en ruimte voor eigen invulling op onderdelen en met gebruikmaking van de bestaande structuurvisie. Een voordeel vanuit het oogpunt van efficiency en een goede kans om de samenwerking tussen Bloemendaal en Heemstede te versterken. Bovendien hebben vanuit ruimtelijk oogpunt de beide gemeenten veel overeenstemming, terwijl er mogelijkheden zijn om ruimtelijk onderscheid te maken tussen de verschillende dorpskernen.

Wat moet er gebeuren?

- Opstellen en laten vaststellen bestuurlijke opdracht;
- voorbereiden omgevingsvisie: participatie, opstellen uitgangspunten, vaststellen uitgangspunten;
- ontwerpen omgevingsvisie aan de hand van uitgangspunten;
- uniforme openbare voorbereidingsprocedure;
- vaststellen omgevingsvisie.

Het maken van een omgevingsvisie is een omvangrijk project en kan niet binnen de bestaande formatie worden ingevuld. Het voorstel is om de visie door de eigen medewerkers te laten opstellen en het daardoor ontstane knelpunt bij het uitvoeren van regulier werk op te lossen door externe inhuur. Wij gaan er van uit dat de overige vakafdelingen binnen de bestaande formatie hun deskundigheid inbrengen.

INZET EN KOSTEN

Project: omgevingsvisie

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Vaststellen opzet en uitgangspunten Omgevingsvisie	Overleg met bestuur, participatie, overleg ketenpartners, bepalen thema's.	Raad april: vaststellen projectopdracht omgevingsvisie.	
Wie?	Alle betrokken vakafdelingen.	Alle betrokken vakafdelingen.	Alle betrokken vakafdelingen.
Fte (uren)	200	1.400	1.400
Uitleg	Het werk wordt binnen bestaande formatie gedaan, maar een externe projectleider vraagt om extra uren.	Idem.	Idem.
In geld: extra voor projectleider Omgevingsvisie voor inhuur vervanging huidige werkzaamheden		60.000	60.000

INZET EN KOSTEN

Omgevingsplan(nen)

Het omzetten van bestemmingsplannen naar één Omgevingsplan per gemeente volgt logischerwijs pas nadat de Omgevingsvisie gereed is. We hebben de tijd tot 2024, omdat de tijd van 2019-2024 als overgangperiode daarvoor is gereserveerd. In dit plan van aanpak wordt daar verder niet op in gegaan.

De beide gemeenten kunnen al eerder nieuwe initiatieven en nieuw beleid benaderen volgens de 'werkwijze' van de Omgevingswet. Wellicht vraagt dat wel iets extra capaciteit. We gaan er van uit dat die capaciteit binnen de bestaande formatie kan worden geleverd.

Project: omgevingsplan

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Vaststellen opzet en uitgangspunten Omgevingsplan			Overleg met bestuur, participatie, overleg ketenpartners, vaststellen projectopdracht omgevingsplan.
Wie?	Alle betrokken vakafdelingen.	Alle betrokken vakafdelingen.	Alle betrokken vakafdelingen.
Fte (uren)			Vooralsnog binnen bestaande formatie.
In geld extra	0	0	0
			Pas na omgevingsvisie kan gestart worden met het opstellen van een omgevingsplan.

INZET EN KOSTEN

Inventarisatie besluitvorming, bestaande beleid en regelgeving

Er zal een inventarisatie (0-meting) gemaakt worden van alle op dit moment geldende regelgeving en beleidsnota's op gebied van de inrichting van de openbare ruimte. Dit om te bekijken welke regels of beleid gaan 'verhuizen' naar de Omgevingsvisie en/of het Omgevingsplan en ook welke regels we eventueel loslaten. De werkprocessen spelen daarbij een rol. De omslag in denken voor wat handhaving en toezicht nemen we mee.



Project: bestaande regelgeving integreren in omgevingsplan / vergunning, toezicht en handhaving

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Inventariseren beleidsregels en verordeningen, vergunningen Transitie naar Omgevingswet		Vaststellen transitievoorstel raad juni.	
Wie?	BWT/APV/juristen/ beleidsmedewerkers.	Idem.	Idem.
Aanpassen regelgeving, werkprocessen, handhaving en toezicht		Aanpassen werkprocessen, communicatie.	Opleiding, implementatie nieuwe regels en werkprocessen.
Fte (uren)	200	300	500
Uitleg	Inventarisatie wat er is en wat er nieuwe regels nodig is.	Het gaat per gemeente om ongeveer 80-100 verordeningen en beleidsstukken die wel of niet een plek in het Omgevingsplan gaan krijgen.	Omzetten naar Opl of dereguleren en herschrijven; landelijke regelgeving omzetten naar gemeentelijke.

INZET EN KOSTEN

Samenwerking intern en extern

Het project omvat een inventarisatie van de samenwerkingsverbanden die van belang zijn voor het gezamenlijk beheren van de fysieke leefomgeving. Denk aan vroegtijdige afstemming met de provincie, maar ook met de ODJmond, buurgemeenten, hoogheemraadschap, regionale verbanden voor verkeer en vervoer, natuurbeheerders, ondernemers, woningverhuurders enzovoorts.

Met deze ketenpartners wordt onderzocht welke rol zij kunnen en willen spelen in de totstandkoming van een omgevingsvisie en omgevingsplannen, en welke taken zij hebben in de processen van de Omgevingswet. Binnen dit project is ook aandacht voor de interne samenwerking. Deze moet beter toegesneden worden op integraal werken. Ten slotte gaat het er niet om de werkprocessen en organisatievorm beter aan te sluiten op de behoefte van de klant.

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Inventarisatie samenwerkingsverbanden		Informatiebijeenkomsten.	Idem.
Leggen, inventariseren en onderhouden contacten		Interne samenwerking.	Idem.
Aanpassen interne werkprocessen; Externe samenwerking		Externe samenwerking Bijeenkomsten bijwonen en bijdragen leveren.	Idem.
Wie?	Betrokken medewerkers afdelingen m.b.t. fysieke leefomgeving.	Betrokken medewerkers afdelingen m.b.t. fysieke leefomgeving.	Betrokken medewerkers afdelingen m.b.t. fysieke leefomgeving.
Fte (uren)	1.000	1.000	1.000
Uitleg	Ongeveer 50 uur per medewerker per jaar; ongeveer 20 medewerkers voor 2 gemeenten samen, op te vangen binnen reguliere werkzaamheden.	Ongeveer 50 uur per medewerker per jaar; ongeveer 20 medewerkers voor 2 gemeenten samen, op te vangen binnen reguliere werkzaamheden.	
In geld extra	0	0	0

INZET EN KOSTEN

Participatie en communicatie

De veranderende samenleving en de daarop inspelende veranderende werkwijze binnen beide organisaties, vragen om actualisatie van de participatienota's van beide gemeentes. De gemeenteraden van Bloemendaal en Heemstede geven hier al vorm en inhoud aan.

In Bloemendaal is in 2016 een handreiking participatie opgesteld die op dit moment zowel ambtelijk als met inwoners wordt geëvalueerd. Aan de hand van de uitkomsten volgt eventueel aanscherping. In Heemstede is ervoor gekozen om al lerend aan de hand van pilots ervaring op te doen. Deze leerervaringen worden onder regie van een raads werkgroep participatie omgezet in handvatten voor participatie. Beide trajecten wil men voor de zomer hebben afgerond. Waar participatie bij beide organisaties speerpunt

is in hun organisatieontwikkeling, is participatie ook een cruciaal aspect bij de nieuwe Omgevingswet. Van belang is dus dat beide ontwikkelijnen zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en beter nog, in elkaar overlopen. De algehele organisatieontwikkeling rondom participatie vormt daarbij de paraplu, omdat deze zich verder strekt dan alleen de Omgevingswet. Waarbij uiteraard deze organisatieontwikkeling verrijkt zal worden met de inzichten en ervaringen met participatie, die opgedaan worden binnen de praktijk van de omgevingswet.

Vanaf 2018 is extra formatie nodig voor de afdeling Communicatie, om participatie in brede zin goed te kunnen ondersteunen. Hiervoor worden de vaste adviseurs ingezet. Voor uitvoerende taken is extra capaciteit flexibel in te huren. Dit wordt voor 3 jaar gedekt in de Kadernota van de gemeente Bloemendaal.

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Participatieproces	Onderzoek naar vormen betrokkenheid inwoners en bestuurders.	Omgevingsvisie en Omgevingsplan opstellen met inbreng van inwoners en bestuurders.	Idem.
Communicatieplan	Onderzoek en uitvoering.	Opstellen communicatieplan, inrichten digitale kanalen (ook voor beperkten).	Implementatie in werkprocessen, website.
Wie?	Werkgroep participatie, Communicatie.	Werkgroep participatie, Communicatie, informatisering, GRIT.	Gemeentebreed, Communicatie.
Fte (uren)	800	1.000	1.000
In geld extra	0, gaat uit bestaande begroting.	0	0

INZET EN KOSTEN

Digitalisering informatievoorziening en werkprocessen

De inrichting van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) is een landelijk project. In een van AMVB's wordt geregeld hoe en welke informatie gemeenten moeten leveren aan deze voorziening. Dit project regelt tijdige en juiste aanlevering van deze verplichte informatie. Daarnaast volgt uit dit project een inventarisatie welke informatie aanvullend in het DSO thuishoort. Daarvoor wordt een 0-meting uitgevoerd. Er zal extra capaciteit nodig zijn voor het bijwonen van landelijke overlegfora.

De formatie hiervoor is recent uitgebreid met 2 fte. Daarmee is een groot deel van de werkzaamheden uit te voeren. Voor het aanschaffen en implementeren

van software is een globale kostenraming opgenomen. Het DSO voorziet in een vooruitstrevende voorziening waarbij via de website alles aanklikbaar en doorklikbaar is op verschillende niveaus.

Globaal gaat het om de volgende inzet en kosten:

- modules/upgrades huidige leveranciers voor de Omgevingswet en aansluiting op DSO;
- aansluiting/koppeling GIS systeem voor zowel licentie als inrichtingskosten;
- aansluiting/koppeling met Mozard als archiefsysteem voor zowel licentie als inrichtingskosten;
- koppeling integratie ruimtelijkeplannen.nl;
- stelpost algemene inrichtingskosten voor consultancy inhuur specifiek of projectleiding.

Wat/wanneer	2017	2018	2019
Gegevens geschikt maken voor digitale toepassing	Inventariseren en digitaliseren.	Digitaliseren.	
Bouwen informatiestructuur DSO	Vaststellen ambitieniveau, Onderzoek beschikbare technologie.	Inrichten digitale infrastructuur.	Uitrol digitale infra, aansluiting op DSO.
Wie?	GRIT, RO, informatisering.	GRIT, RO, informatisering.	GRIT, RO, informatisering.
Fte (uren)	64	96	96
In geld extra		78.000 voor aanschaf systeem.	P.m.

INZET EN KOSTEN

Opleidingen

Opleiding en training laten we in company uitvoeren, wellicht aansluitend bij het aanbod van de Haarlemse School en de Omgevingswet Academie van de Provincie. De kosten hiervoor komen ten laste van het opleidingen budget. Nader uit te werken in een voorstel en aansluitend op de kennisbehoefte van de organisatie.

Samenvatting

Samenvattend komen de inzet en de daar gekoppelde kosten voor het hele project (voor Bloemendaal en Heemstede samen) op het volgende neer:

Geraamde kosten in euro's	2017	2018	2019
Uren ambtelijke inzet (extra)		200.000	¹ 200.000
Programmatuur		78.000	² P.m.
Extra kosten organisatie	25.000	30.000	³ 30.000
Totaal		308.000	230.000
Per gemeente		154.000	115.000
Reguliere budgetten Bloemendaal	25.000 OW	30.000	30.000
Reguliere budgetten Heemstede		-	-
Totaal Bloemendaal		124.000	85.000
Totaal Heemstede		154.000	115.000

¹ Dit bedrag komt uit bovenstaande tabellen: € 140.000 en € 60.000 extra capaciteit (punt 4)

² Eenmalige aanschaf GRIT systeem € 78.000 (punt 5.5)

³ Kosten voor gezamenlijke opleiding en scholing € 30.000 (punt 4)



BESLUITVORMING EN RISICO'S

Planning activiteiten

Product	Start	Besluit	College/raad/ MT
Plan van aanpak vaststellen B&W	Mei 2017.	Idem.	College.
Plan van aanpak instemming raad	Juli 2017.		Raad.
Omgevingsvisie	Vorbereidingen starten zomer 2017.	Medio 2019.	College/raad.
Projectleider Omgevingsvisie aanstellen en andere projectleiders	Zomer 2017.		MT.
Communicatie gedeelte van PvA	Zomer 2017.	Najaar 2017.	MT/College/raad.
Participatie gedeelte van PvA	Zomer 2017.	Najaar 2017.	Idem.
Omgevingsvisie projectplan	April 2018.	Zomer 2018.	MT/College.
Opleidingen: opleidingschema maken en aan Mt voorleggen	Oktober 2017.		MT.
Omgevingsvisie besluiten	Mei 2019 Juni 2019.		Collegeraad.
Bestemmingsplannen naar Omgevingsplan plan van aanpak	Juni 2019.	2019-2020	College.
Plan van aanpak: regelgeving en beleid naar Omgevingsplan	Maart 2019, April 2019 en Mei 2019.	2019-2020	MT/College/raad.
Werkprocessen aanpassen voorstel MT (en college)	1e rapportage voorjaar 2018.	Doorlopend.	MT.
DSO gereed	Operabel 2019 1 ^e tussen-rapportages medio 2018.	2018-2019	MT en Colleges.
Vergunning/toezicht/ handhaving Aanpassen aan wijziging door OW	2019 plan van aanpak gaan maken.	2019-2020	

BESLUITVORMING EN RISICO'S

Risico's

Het programmateam onderscheidt de volgende risico's die het behalen van de doelen beïnvloeden en invloed hebben op de aspecten tijd, geld en kwaliteit.

Vertraging in landelijk DSO

Gevolg Gemeenten weten pas laat (eind 2018) wat ze precies moeten doen.

Effect Vertraging of hoge kosten.

Invloed Risico is niet te beïnvloeden, omdat het project onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van I en M valt.

Actie Actuele kennis houden van de voortgang van dit project.

Uitslag verkiezingen raden

Gevolg Wellicht andere samenstelling raad met andere voorkeuren.

Effect Extra capaciteit inschakelen, ander tijdpad.

Actie Vroegtijdige raadpleging van de partijprogramma's en alternatieven formuleren voor eventuele aanpassingen aan de veranderde opvattingen.

Invoering wet loopt vertraging op; bepaalde gedelegeerde taken blijven toch bij het Rijk.

Gevolg Betrokkenheid van betrokkenen neemt af; vertraging in projecten; extra kosten voor aanpassingen van projecten.

Effect Kwaliteit wordt minder

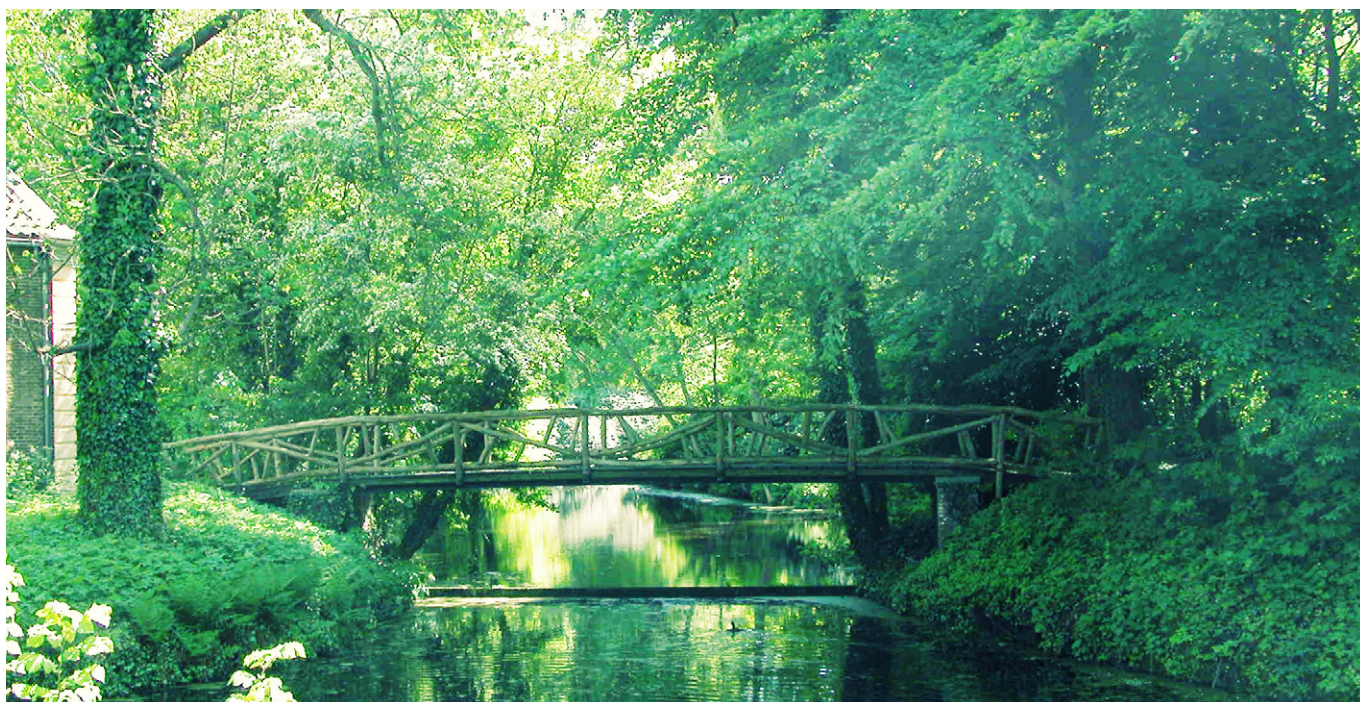
Actie Verwachtingsmanagement en communicatie om betrokkenen op de hoogte te houden van veranderingen in de regelgeving.



TEN SLOTTE

Ten slotte

We staan voor een omvangrijke en ingrijpende opgave. De komende 2 jaren moet in beide gemeenten veel werk verzet worden om de invoering van de wet tot een succes te maken. Dit zien we als een uitdaging. Dat geldt ook voor de opgave om in de geest van de wet zo veel mogelijk samen te werken met inwoners.



Postadres

Gemeente

Bloemendaal

Postbus 201
2050 AE Overveen
(023) 522 55 55
gemeente@bloemendaal.nl
www.bloemendaal.nl

Bezoekadres

Bloemendaal

Bloemendaalseweg 158
2051 GJ Overveen

Postadres

Heemstede

Postbus 352
2100 AJ Heemstede
14 023
gemeente@heemstede.nl
www.heemstede.nl

Bezoekadres

Heemstede

Raadhuisplein 1
2101 HA Heemstede



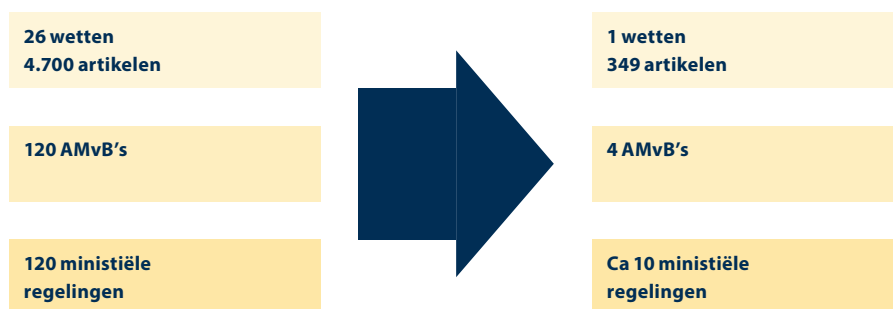
BIJLAGE 2

Toelichting op de Omgevingswet

Het huidige omgevingsrecht is gecompliceerd en bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen. Initiatiefnemers moeten met een idee langs veel loketten, krijgen soms tegenstrijdige adviezen en zien door de bomen het bos niet meer. Daarom komen aanvankelijk kansrijke initiatieven soms maar moeilijk van de grond. Er is behoefte aan een geïntegreerde aanpak als het gaat om ruimtelijke projecten, snellere besluitvorming met beter resultaat en daarnaast aan meer ruimte voor particuliere initiatieven. Het Rijk heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan een wet die dit alles mogelijk moet maken: de Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt.

De 4 doelen van de Omgevingswet zijn:

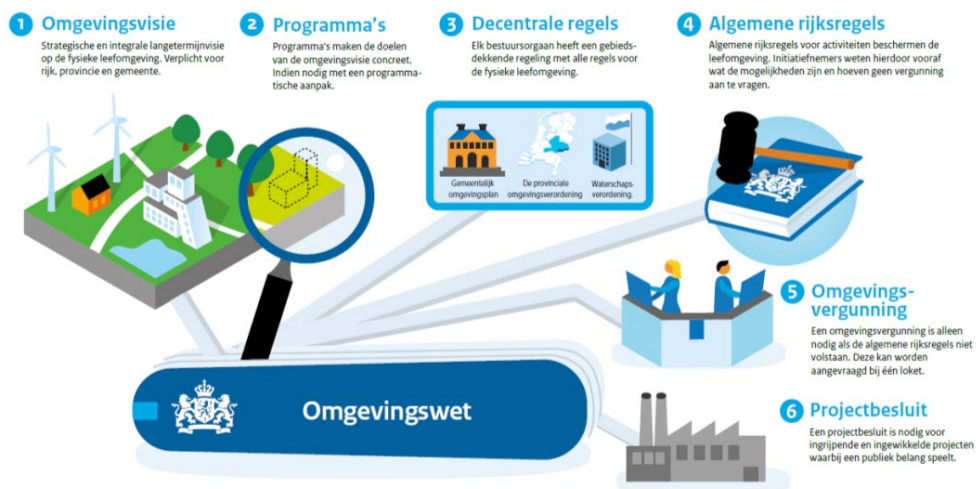
- 1 het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
- 2 het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
- 3 het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
- 4 het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.



**Om deze doelen te bereiken
zij in de Omgevingswet
6 instrumenten opgenomen:**

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten



De Omgevingswet is een vereenvoudiging van het huidige omgevingsrecht en zorgt voor korte lijnen en transparantie in de besluitvorming. Daarmee wordt het voor bewoners en ondernemers gemakkelijker om plannen in de fysieke ruimte te realiseren. Maar behalve meer ruimte krijgen initiatiefnemers ook meer verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld voor het creëren van draagvlak. Participatie is in de nieuwe wet verankerd. De Omgevingswet is eigenlijk een veranderopgave. De wet vraagt om een nieuwe bestuurscultuur met meer ruimte voor ambities, dromen en idealen van bewoners en ondernemers. Het vraagt om transparantie en vertrouwen. Er wordt vooral vanuit mogelijkheden gedacht.



**Postadres
Gemeente
Bloemendaal**

Postbus 201
2050 AE Overveen
(023) 522 55 55
gemeente@bloemendaal.nl
www.bloemendaal.nl

**Postadres
Gemeente
Heemstede**

Postbus 352
2100 AJ Heemstede
14 023
gemeente@heemstede.nl
www.heemstede.nl